

داستانا زه‌مبیل فروش

د بیرهاتنین پیشنهارگاهه کيدا

داستانا زه‌مبیل فروش

د بيرهاتنین پیشنهارگاهه کيدا

- ۱- نقیسین و مکؤمکرن: کاروان مغایر شیلانی.
- ۲- بینداجووندا زمانی: حدهمن حاجی.
- ۳- دیزاینا بهره‌گئی: سکنان نهسردین.
- ۴- دیزاینا ناقه‌بروکن: جاسم سه‌بری.
- ۵- چاپ: نیکن ۲۰۲۱.
- ۶- تیراز: ۵۰۰ دانه.
- ۷- زماره‌یا سپاردنی: [D - / 2548 / 21]
- ۸- چایخانه: تهران_تیران.
- ۹- وشناخانه: مکتبیخانه جزیری.

کۆهکرن و نقیسین

کاروان مغایر شیلانی

دیارگی بو:

ئەوان قەھرەمان و چاقنەتسىين

گيانلۇ خوھ يالىپيرۋۇز بو

بزاڭا ئىزگارىخوازا كوردستانلۇ كرييە قوربان.

ھەروەسا بو:

گيانلۇ پاكلا بابا من

ئەولىڭ تەمدەنلۇ خوھ بۇ رۇنكرىدا دېكا مە كرييە شەمالك....

سپاسى بو:

- خودايىن مازن لەف شىيانە دايىنە من هەتا كۆمن شىيابىي قىنى پەرتۈوكىن ب دووھاھىك بىنم.
- ھەردوو ماھوستايىن زور بەرىز (د. فاخىر حەسەن كول) و (كاروان سالج كولى) وەك و زىنپىشاندەرىن من بۇ نەقىسىيەن قىنى پەرتۈوكىن.
- سپاسىيەكى يېسلىر بۇ وان ھەقلىسەنگەرىن بايى من لەۋىن دەرفەت دايىنە من، لەز چاپىيىكەشتەن ل كەل لەوان لەنجام بىدەم.
- سپاس بۇ ھەر لىيەنەكى پېشىھانىيە من كرى.

نافه‌رولک

۵	پیش‌گوتننا نشيسيه‌ري
۱۱	چاوانیبا رویداننا شورهشا (۲۶) گولانی
۱۵	جهی ستراتیژی یي زه‌مبیل فروشی
۱۷	کورتیبيه‌ك ل دۆر ژیاننامه‌يا نشيسيه‌ري داستانی
۲۶	داستانا زه‌مبیل فروشی
۴۶	ئەنجامین داستانا زه‌مبیل فروشی
۴۹	بارودخی باتیفا د ماومی داستانیدا
۵۳	سەرەدمىريبا ھىزىن رېيما بەعس بەرامبەر تەرمى پىشىمەرگەيان
۵۶	کورتیبيه‌ك ل دۆر ژیاننامه‌يا شەھىدىن داستانا زه‌مبیل فروشی
۶۲	کورتیبيه‌ك ل دۆر ژیاننامه‌يا چەند فەردىماندىيىن داستانا زه‌مبیل فروشى ..
۸۳	دەستنشيسي شەھىد مغايير شىلانى
۹۲	وينه يىن شەھىدىن داستانا زه‌مبیل فروشى
۹۶	وينه يىن بەشهك ژبه‌ڈارىبووپىن داستانی
۱۰۷	وينه يىن دەقەرا داستانلى ھاتىيە ئەنجامدان
۱۱۰	ليستا ژىيدەران

ل دەستپىكى ژيانا مرۆڤايەتىيى ل سەرگەردۇونى و سرۆشتى خودايى، مرۆشان ھەست ب ئاڭنجىبۇونا خوه كىيىھ و ھەردەم بەرەقانى و بەرگرى ژەبۇونا خوه كىيىھ ژەر دېمىنەكى و مىن ھەلبىزارتىيە ژ پىخەمەت ژيانى.

كوردىستان كەفتىرىن جەي ژيان و ئاڭنجىبۇونا مرۆشانە ل سەر ئەردى، ل گەل پىشكەفتنا جىهانى و پەيدابۇونا ھىزبىرىن نەتەوايەتى د ھىز و فەلسەفە يا فەيلەسۋىق مەزنى كورد ئەحمدەدى خانى ھاتىيە ئافپاندن.

ل سەردەمى بەرپابۇونا شۆرەشىن نەتەوايى ل ئەورقۇپا و پەيدابۇونا سنقران، كوردان ھەول و بىزاقىن مەزن كىرىنە داكو كىيانەكى سەربىخوھ و ئازاد بۆ وەلاتى خوه دانن، ل دەمى مرۆڤ دىرۇكاكا گەلىن بىندهست دخوينىت ب تايىبەتى يا مللەتى كورد دى بىنى ب درىزلاھىيا بىزاقا بىزگارىخوازا خوه يا نەتەوايەتى گەلەك ھەول و بىزاقا و شۆرەش و تىكۈشان ژبۇ گەھشتىنەناسەيەكا ئازادىيى ھاتىنە كرن.

مرۆڤ بھایي ئازادىيى نزانىت هەتا بندەست نەبىت، پېنگىن ئازادىيى پرانييا جاران ژ بۆ گەشتىنا قى ئارمانجى، زيان ل بەرسىنگى وان دووتا بۇويە و ھەمى دەمان گيانى خوه يى پىرۆز دانايە بەر مەرسىييان و پىشكىشى ئەۋى ئاخى و ئازادىيى كرييە.

شەھيدبۇون ژپىخەمەت ئازادىيى و سەربەستىيى پۇومەتكە ما زنە ل دەڤ مرۆڤ و مللەتىن سته ملىكىرى، لەورا ئەڤ پۇومەت و نافە نابىتە بەھرا ھەمى كەسان.

بى گۇمان ئارمانچ ژ كۆمکن و دويقچوون و نقيسىينا قى داستانى وانەيەكا گرنگە بۆ نىشى داھاتووئى، داكو بىزانن چەند خوين و قوربانى و ماندىبۇون ھاتىيە دىتن بۆ قى ئازادىيى ئەفرۇ ئەم تىدا دىزىن.

دەستپىكى هىزا نقيسىينا قى پەرتۈوكى بۆ سالا (٢٠١٨)-ى دىزپىت پىشى چەندىن جاران ژ زارده قى چەند ھەۋچەپەرىن بابى خوه من پويىدانىن ئەقى داستانى گوھ لى بۇون، بۆ من بۇويە جەھى گرنگىپىيدانى و بۆ ماوهىيى نىزىكى چار سالان من دەست ب كۆمكىنا پويىدانىن ئەقى داستانا مەزن كرييە.

ھەروەسا د ماوهىيى كاركرىتىدا تۈوشى چەندىن ئاستەنگان بۇوم هەتا كو من شىايى دەستنېسى ئەقى داستانى بەدەستقەبىن، ژېر كو مەترىسييا ژناقچوونى ل سەر ئەقى دەستنېسى ھەبوو، ھەروەسا من شىا چەندىن چاپىكەفتنان ل گەل چەند فەرماندە و ھەۋچەپەرىن بابى خوه ئەۋىن د ئەقى داستانىدا بەشدار بۇون ئەنجام بىدەم.

ئەقى داستانا مەزن گەلەك سەرنجا من راکىشايە و من وەك ئەركەكى نەتەوايەتى ھەست ب بەرپىسياره تىيى كرييە هەتا بشىم بچويكتىن دىيارى پىشكىشى خىزانىن شەھيدىن سەريلەنلىكىن پەتكەندا كوردىستانى تايىبەت شەھيدىن قى داستانى بکەم ھەروەسا پۇلى ئەوان قارەمانىن شىايىن وانەيەكا مىرثووئى بىدەنە پۇشىما بەعس بەرچاڭ بکەم، بۆ من جەھى شانازىيىيە كو خودايى مەزن ئەڤ ھېيىز و شىيانە دايىنە من هەتا من شىايى ب پىنۇوسى خوه بەردەۋامىيى بىدەمە خەبات و ماندىبۇونا بابى خوه و بەشك ژ بىرھاتنىن وى يىن پەباڭران بئىخىمە بەر دەستى خواندەقانىن ھىزى.

چونكى بابى من گەلەك گرنگى دايىه قى بابەتى و شىايى بۆ ماوهىيى شازىدە سالان ل دەڤ خوه بپارىزىت، سەرەپاي ئەوان

کاودانین نه خوهش يىن د کاروانى خەباتا ويدا ب سەردا هاتين و پشتى ژناقچوونا دەستنقيسيي وى بۆ ماوهىي دوو جاران شىياهه جارەكا دى بنقيسيت ل گەل چەندىن داستان و بيرهاتنىن دى يىن پر بەا ئەوين ل سەردهمى شۇرەشا گولانا پىشكەفتىخوازدا هاتينه ئەنجامدان.

زېھر قى يەكى ئەقى پەرتۈوكى دى ئىخىنە بەر دەستى خواندەۋانىن ھىزى، چونكى ئەق داستان و بزاھە وەك پارچەيەك گرنگ ژ دىرىڭا بزاھا نەتەوايەتىيا كوردى ل دەقەرا گولىيان هاتىيە ئەنجامدان و بۆ خەلکى دەقەرى و نفسى داھاتووپى نەهاتىيە ئەرشىفكرن و دىكىيەمەنتىرن.

لەورا ب فەر هاتىيە زانىن ئەق داستانه ئەوا د ئەرشىف و دەستنقيسى شەھىدى فەرماندە (مفابرير شىلانى)دا هاتىيە نقيسىن ژ بۆ خواندەۋان و ھەقچەپەريىن وى يىن ماندوونەناس د قى پەرتۈوكىدا بەرچاڭ بکەين و ئەق پەرتۈوكە پۇناھىيى بىبىنەت.

ھەروەسا ھندهك زىدەھى د چەند خالاندا هاتىنە كىن بۆ تەمامىكىنا بابهتى، چونكى يا پىدەپ بۇو چەند چاپىيەكتەنەك بەيىنە ئەنجامدان داكو بۆ خواندەۋانىن ھىزى بابهت پەتر بەيىتە پۇنكىرن،

دەستنقيسى داستانى وەك خوه هاتىيە نقيسىن ب تىنى گوھۆپىنەن پىنقيسى تىدا هاتىنە كىن و مە دەستنقيس كرييە دنابىرا دوو كفاناندا { } داكو بەيىتە جوداكن ژ ئەوان چاپىيەكتىنەن مە ئەنجام دايىن.

د قى پەرتۈوكىدا من قىا ھەمى وان زانىيارىيەن گرنگ ئەوين ب داستانىقە گرىيادىي كۆم بکەم، من پەرتۈوك دابەش كرييە ل سەر چەند تەوران. ئەق پەرتۈوكە ژ پىشگۇتنەك و نەھ تەوران پىكىدەيت، د تەورى ئىكىدا چەند كورتىيەك ل دۆر چاوانىيا پەيدابۇونا شۇرەشا گولانى هاتىنە بەحسىرن و جەھى جوگراف يى زه‌مبیل فروشى.

پاشى كورتىيەك دەربارە ئىياننامە يَا نقيسەرى داستانى هاتىيە نقيسىن، د دويىقدا پويىدانىن داستانا زه‌مبیل فروشى هاتىنە بەحسىرن، ئەنجامىن داستانى، بارودۇخى باتىفا ل دەمى داستانى، ھەروەسا سەرەدەرىيە ھىزىن پژيمى بەرامبەر تەرمىن پىشىمەرگە يى، كورتىيەك ل دۆر ئىياننامە يَا شەھىدىن داستانى هاتىيە نقيسىن، ھەروەسا كورتىيەك ل سەر ئىياننامە يَا فەرماندەيىن داستانى هاتىيە

()

هه رز سه‌رد همی پویدانین شورپه‌شا ئیلوانا مەزن، دەقەرا گولیيان بوبوو جەھەکى ستراتيىزى بۇ لقينىن هيئىزىن پېشىمەرگەيى و هيئىزىن عىراقى^(۱).

لەورا هەردوو لايان دەپىچە خوه ل دەقەرى بەيىز بىكەن، ئېبەر هندى گەلەك پویدانين گرنگ يىن سەربازى، ب تايىبەتى ل جەھىن ستراتيىزى يىن دەقەرى هاتبۇون پويدان، هەر دەمى حکومەتا عىراقى قىيابا هيئىزىن خوه ل دەقەرى بنەجە بىكەت پاستەوخۇ هيئىزىن پېشىمەرگەيى ب پلانىن وان ئاگەهدار دبۈون و پلانىن وان ژناڭ دېرىن، ئەق جۆرى سىاسەتا حکومەتا عىراقى ل دەقەرى بەردهام بۇو تا شورپه‌شا گولانا پېشىكەفتىخواز هاتىيە پويدان^(۲).

نىسيين، ل گەل چەند وىئەيەكىن شەھيدىن داستانى و چەند وىئەيەكىن بەشداربۇويان. هەروهسا بۇ ئىكەم جار بەحس ل چاوانىبيا ئەنجامداна داستانا زه‌مبیل فروشى هاتىيە كرن، كو پېشىردىج پەرتوكاندا ل سەرفى داستانى نەھاتىيە نىسيين، هەروهسا پەتر گىنگى ب دەستنۇنىسى و چاپىكەفتنان هاتىيە دان، پاستى و دروستىيا ۋان پويدانان ھەمى ژكەسىن بەشداربۇوى ئەوين پويدان ب چاھىن خوه دىتى هاتىيە وەرگىتن.

بى گومان چ كەس بى كىم و كاسى نىنە لهورا ئەز داخوازا لېپۇورىنى ژ خواندەۋانىن هيئىزى دەكەم بۇ هەر كىماسىيەكا د پەرتوكىيەدا ھەبىت، هەروهسا داخوازا لېپۇورىنى ژ ئەوان قەھرەمانىن بەشدار دەلى داستانىدا دەكەم ئەوين مە ئېيركىرين و نافىن وان نەھاتىيە دىاركىن يان وىئەيىن وان نەگەھشىتىنە دەستى مە، ھىقىدارم ھەر تىپپىنېكە و پەختنەيەكا ھەوھىيىن بەرپىز ل سەرپەرتوكى ھەبىت مە ئاگەهدار بىكەن، داكو د چاپا دووپىيەدا پېتەچقۇن ل سەر بەيتە كرن.

//

(۱) چاپىكەفتىن ل گەل محمد خالد بۆسەلى، ل پېكەفتى ۲۰۲۰-۱-۱۶ زاخۆ، ناقىرى ل سالا ۱۹۴۵ ئى ل گوندى بۆسەلى ژايىكبوو، ل سالا ۱۹۶۱ ئى بوبىيە پېشىمەرگە، ھەلگرى مەدالىيى بارزانىيە، ناقىرى خانەنشىنە ب پەلەيىا (ليوا) ئاڭنجىيە ل زاخۆ.

(۲) چاپىكەفتىن ل گەل محمد خالد بۆسەلى، ل پېكەفتى ۲۰۲۰-۱-۱۶ زاخۆ.

ل (٦) ئادارا سالا (١٩٧٥) ریکكه‌فتنامه‌یا جه‌زائیر یا خیانه‌تکارانه ل نافبهر (سه‌دام حسین ١٩٧٩ - ٢٠٠٣) چیگری سه‌رۆکی عیراقی و شاهی ئیرانی (محه‌مەد رەزا بەھلهوی ١٩٤١-١٩٧٩) ب ئاماده‌بۇون و چاقدیزیبیا سه‌رۆکی جه‌زائیری (هاوار بومیدین) هاته مۆرکرن^(٢).

پژیما عیراقی یا کیم داگیر و دەست ژ چەندەك ژئاۋ و ئاخىن عیراقی بەردابوو ئیرانی بەرامبەر دەستکیشان ژ پشته‌قانى و هاریکاریبیا شۇرەشا كوردى و خواندەقانان دۇزا كوردى ل كوردستان عیراقی ب سه‌رۆکاتىبیا مەلا مستەفا بارزانى^(٤).

شۇرەشا ئيلۇنا مەزن تۈوشى كارەساتا نافدار ب " ژناقچوونى (النكسة)" بۇو و هزاران خەلكى كوردستانى خوه دا دەستى پژیما عیراقی و پژیما عیراقی ژى نەمەردى نەكرەھەوین عەرەبکىنى و بەعسىكىنى و ۋەگوھاستنى بۇ كۆمەلگەھەن ب خورتى چىكىرىن دەستپىكىرن^(٥).

(٣) حسین عوسمان كەلەش، سەرقەلەمین من، چاپا ئېكى، چاپخانە ياخانى، دەھوك، ٢٠١٠، ل ١٩.

(٤) ھەمان ژىددەر.

(٥) ھەمان ژىددەر.

كۆ بەرهەقىيەك بۇو بۇ ۋەگوھاستنا ناھەراست و ژىرييغا عىراقى ئەوان هزر كربوو دى مللەتى كورد ب شۇرەش و ب بىرۇباوەر قە سەركوت كەن و نازقىتەقە سەرانىن پژىمى بەردەواام بۇون د گۆتارىن توند و ھوقانەدا ب دىرى كوردان^(٦).

پژىما بەعس وەسا هزر كربوو ئىدى كورد بۇ ھەتاھەتايى ب دووماهىك هاتن، سەرەپاي ھەمى كوشتن، گرتىن، لىدان و دەربەدەرى ھىشتا سالەك ل سەرشكەستنا شۇرەشى نەبورى جارەكادى سەركىدايەتىيە پارتى ديمۆكراتى كوردستان ل بن چاقدىزىبىا فەرمانىن مەلا مستەفا بارزانى دووبارە خوه پېكخستەقە^(٧).

ل (١١-١٦/٨-١٩٧٦) پارتى ديمۆكراتى كوردستان ل بازىپە بەرلىن ل ئەلمانيا كۆنفرانسەك بەستبۇو و دېپىا خەلكى كوردستانى ژۇي بىئۆمىدىيى بىزقىرىن و گۆتنا (مەلا مستەفا بارزانى) پەيرەو بەن دەمى دېپىزىت (د سەركەفتناندا غورۇور نەبن و د شىكەستناندا بىئۆمىد نەبن)^(٨).

(٦) حسین عوسمان كەلەش، سەرقەلەمین من، ھەمان ژىددەر.

(٧) ھەمان ژىددەر.

(٨) ھەمان ژىددەر.

پشتی ئەنجامداна كۆنگرەيى نەھى ل سالا (١٩٧٩)سى پىكخستنەكا نۇي هاتە دروستكىن وەك داناندا لق و لېژنەيىن ناخوھىي بۆ ھەر لق و لېژنەيەكى بىيار ل سەر دەستەيەكا پىشكىننىيەتە دان، ھەروەسا ل كۆنگرەيى بىيار هاتە دان لېژنەيەكا پىشكىننىيەتە دان سەرەدانى سنورى لقا ئىك بکەت و دووبىارە پىداچوونى دەملى پىكخستنەن لەشكەرى و سىاسىدا بکەت، چونكى ھەردوو پىكخستان ئىك مىكانىزم ھەبوو ھەردوو ئالىيەن لەشكەرى و سىاسى ب خوهقە گىرتىوون، ۋېر كو پىكخستن و پىشىمەرگە پىكقە گىيدابوون، ئىك سىيستەم ھەبوو^(٩).

ھەر لېژنەيەكا ناخوھىي ژمارەيەكا پىخراوىن لەشكەرى ھەبوون كارگىرى لېژنەيى ل پىشقا پىكخستن سەرپەرشىتى پىكخستنەن نەيىنى ببۇو، ھەر پىخراوەكى ژى بەرپرسى خوھ يى پىكخستن ھەبوو، پىكخستنا نەيىنى و يا لەشكەرى تىكەل بۇون ھەتا پشتى سەرەلدانى پىكخستنا نەيىنى و يا لەشكەرى ژئىك ھاتنە جوداكن^(١٠).

(٩) مەممەد گۇارى، شۇرەشا گولانى دىرۇك و بەرخۇدان، چاپا ئىككى، چاپخانە ياخانى، دەھۆك، ٢٠٢١، ل، ١٠٣.

(١٠) ژىدەرە بەرى.

مەزارى زەمبىل فروشى يى بناقۇدەنگ ب دوييراتىيا (٥) كم دەكەفيتە بۇزۇڭاپايى بازىرپىكى (باتىفا) و دەكەفيتە سەرپىكا سەرەكى يى د ناقبەرا (زاخىر - باتىفا)دا، ل باكۇرۇ مەزارى گەرەكى بلند ھەيە، ل پشتا وى گىرى ب دوييراتىيا (٦) كم كەلها شىنوارى يى بناقۇدەنگ شابانىيى ل وىرىيە، باشدورى ئەقى مەزارى دېيتە نھالەكا كويىر و د ناقدا چەندىن بەز و بىستان ھەنە و د سەر ئەوان پەزانپا چىايەكى بلند و سەخت ب ناقى (گىريە خشۇ)^(١١) ھەيە دەكەفيتە ھنداشى گوندى (بىيغەبارا سەرى).

گىريە خشۇ ژ لايى بۇزۇھەلاتىقە ھەتا دگەھىتە بازىرپىكى باتىفا ئەق چىايە يى زالە ل سەر دەقەرى، ژ لايى بۇزۇڭاپايىقە ھەتا دگەھىتە گوندى (لىقۇ) يى زالە، پىكا زەمبىل فروشى جەھەكى گەلەك ئاسىيە، ۋېر كو سى لۆفىن بەرتەنگ ل تەنىشت مەزارى ھەنە ب درىزلاھىيا شۇرەشا

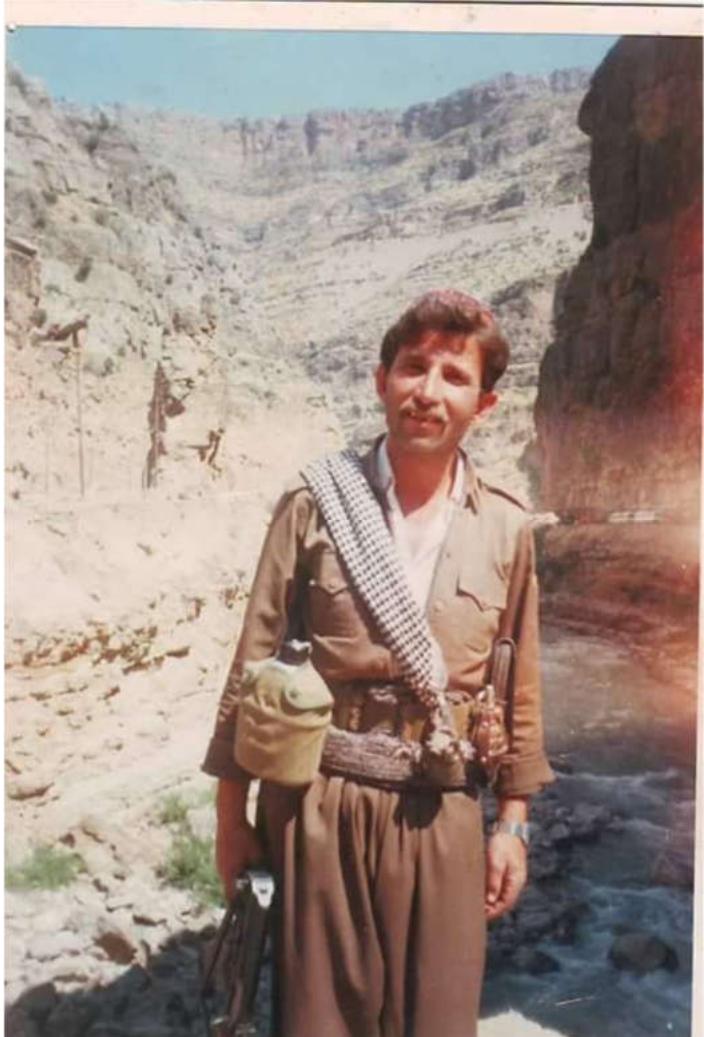
(١١) گىريە خشۇ جەھەكى ستراتىيى يى گىنگە، ئىك ژوان جەھان بۇو يىن حکومەتta عىراقى ب ھەمى شيان و ئالاقىن خوھ يىن لەشكەرىقە بىزە دىرىن، كونتپۇل بکەت، چونكى وى دىزانى ھەر دەمى ئەق جە كونتپۇل كردى پاستەوخۇ كونتپۇلى ل سەر لەقىنەن پىشىمەرگە يى كەت، بەلى بەر دەۋام پىشىمەرگە يى ئەق جەھە ستراتىيى بەرنەددا و ھېزىن خوھ ل دەدەرەپەرىن وى ب شىۋەيەكى نەيىنى بىنەجە دىرىن.

ئىلىقنى و گولانى ھېزىتىن پىشىمەرگە يىي مغايىەكى مەزن ڏئە فى جەھى بىق
ئەنجامداانا بىزاقىن خوھ يىيىن پارتىزانى وەرگەتىيە.

گەلەك جاران بۆسە ھاتىئە دانان، ڈېر كو بەردەۋام ھېزىتىن پىزىما
بەعس كارروانىن خوھ يىيىن سەربازى ڏزاخىز ۋە دىگەھاستە "لىوا"
(باتىفا) و دەرەپەرەپىن وى، ڈېر قىز چەندى بەردەۋام ھېزىتىن
پىشىمەرگە يىي بۆسە و چالاکى ل فى جەھى ئەنجام ددان و زىيانىن مەزن
دگەھاندى ھېزىتىن پىزىمى.

كۈرتىپەك ل دۆز

ئىلاناھى ياخىسىسىرىچ داستان

نفیسەری داستانی: جه‌مبیل سه‌دیق باپیر گولی به‌رنیاس ب (مغاوير شیلانی).

نفیسەر و به‌شدابوویی داستانا زه‌مبیل فروشی شه‌هید (جه‌مبیل سه‌دیق باپیر محمد ئەمین شیخ سیبغه‌توللا) يه به‌رنیاس ب (مغاوير شیلانی) ل سالا (۱۹۶۵)ئى ل گوندی (شیلان)ئى^(۱۲) ژه‌وزا (گولی) سیان^(۱۲) سه‌رب بازیپکی (باتیفا) قه ژبنه‌ماله‌کا هه‌زار و کوردپه‌روهه چاقین خوه ب دیمه‌نیان جوانین کورستانی ۋە كرينه.

تەمەنی خوه يى زاروکىنیيى د ناڭ چيا و نهالىن گوندی شیلانىدا ببوراندييە، ل سالا (۱۹۷۱)ئى دەست ب خواندنا خوه يا سەرەتايىيى كرييە هەتا سالا (۱۹۷۶)ئى بەردەواام بۇو، پاشى ژېرئەوان كاودانىن

(۱۲) گوندی شیلانی ئىك ژ گوندىن دەقەرا گولىيانە دەقەتىه باكوردى ناوجەدارىيَا باتیفا ب دويراتييَا ۲۵ کم نىزىك سىتۈرى توركىيا و سەرب ناوجەدارىيَا باتیفافەيە، هەر ژ سالا ۱۹۶۶-ئى هەتا سالا ۱۹۸۸-ئى سى جاران ژ لايى پەزىما بەعسقە هاتىيە سۆتن و تالانكىن.

(۱۳) ھۆزى گولىيان ئىك ژ ھۆزىن كوردانە و ل سىنورى دەقەرا زاخویە، دېرۆكىا وى ديار نىنە، بەلى ل دويىش بەلگەنامەيىن ئۆسمانى بەرى سالا ۱۵۰۰-ئى ئەق ھۆزە ھەبۈيە و ژ شىنوارىن قى دەشەرى دىارىن ئەق ھۆزە ل سەردەمى بەرى ئۆسمانىيان ژى ھەبۇو. بنىرە: ھېرش كەمال پىكانى، عەشيرەتىن بەھدىنان (۱۹۱۹-۱۹۱۴)ز، دانەنیاسينا جوگراف و كورتىيەك ژ دېرۆكىا وان، سەنتەرى بېشىكچى، (دەرۇك: ۲۰۱۹) ل ۴۶۳.

نخوهش ئەوین ب سەرگوند و بازىپىن كوردىستانىدا هاتىن نەشىا يە
بەردەوامىيى بەدەتە خواندنا خوھ.

لەۋە ل گەل خىزان و بنەمala خوھ ژگوندى (شىلان)-ى بۆ بازىپىكى
(باتىفا) دەيىنە قەگوهاستن، ب قىچەندى پترەستى نەتەوايەتىيى د
نافخوينا ويدا گەش بۇويە، وەك زارۆكەكى زىرەك و چەلەنگ ب
فەرمانا رېكخراوا نەپەنى و رېكخراوا (ھەلگورد) خزمەتا كوردىا يەتىيى
دكەت و دبىتە پالىتۇراوەكى ژىھاتى پترەوشاشەباتا نەيىنى دناف
جەركى دەزمىندا دكەت، ژېرخەباتا وى يَا نەيىنى ل دەق پېيىما بەعس
دبىتە جەنگومانى، بەردەوام چادىرىيىا چېل سەر دەيىتە كرن.
چەندىن جاران ب گومانا ھەبۇونا پەيوەندىيان ل گەل ھىزىن
پېشىمەرگەيى ھاتىيە گرتىن و ئەشكەنچەدان، ھەتا سالا (1978) د
تەمەنلىسىزدە سالىيىدا ل بازىپىكى باتىفا دەيىتە گرتىن.
ناقىرى ب ناقىرى برايەكى خوھ كۈزبەرى ژايىكبوونا وى ب پېيىنج
سالان مربۇو ھاتبۇو بناڭىرن و ھەردوو ب ئىك ناسنامە بۇون، پاشى
ب مەبەستا خزمەتكىندا سەرپازىيى ل سەر ناسنامە يَا برايى وى دەيىتە
قەگوهاستن بۆ باشۇورى عىرماقى و ماوهىيەكى ل پارىزگەها (بەسرا)
دەيىتە مەشقىرن.

زېر زىرەكى و چاقنەترسىيا وى دەيىتە ھەلبىزارتىن بۆ نافھ ھىزا
"مغاويران" ئەوا بناقۇدەنگا وى سەردەمى، بەلىپشتى بۇورىنما سى
مەھان ب نەيىنى دەيىتە كوردىستانى ھەر د ئەوئى سالىيىدا (1978)-ى ب
جلوبەرگىن سەربازى يىن "مغاويران" خوھ دگەھىنەتە نافپېزىن
شۇرەشا گولانا پېشىكەفتىخوازول گەل ھىزا فەرماندە (سەيد
حەميد)سى.

ژېر ئەقى چەندى ناسنافى وى بۇويە "مغاوير". ل سالا (1979)-ى
دبىتە زېرەقانى (لقا 1) ل دەھۆكى، پاشى ل دويف بېيارا كۆنگرەيى
نەھىي يى پارتىيى ل سالا (1979)-ى رېكخستىن پېشىمەرگەيى دەيىنە
قەگوهاستن بۆ سىنۇرى لېزىنە يَا زاخۇول گەل رېكخراوا شەھيد
(مەممەد سالاح بۆسەلى)^(١٤) دەيىتە رېكخستن، پاشى ژېر بۆلى وى يى
گرنگ د رېكخراويدا ل سالا (1983)-ىي دبىتە بەرپرسى مەفرەزەيەكى
د نافپېكخراوا ناھەتىدا، ناقىرى د كاروانى خوھ يى خەباتىدا بەشدارى

(١٤) شەھيد مەممەد سالاح بۆسەلى، ل سالا 1945-ى ل گوندى بۆسەلى ژدایكبوویە، ل سالا 1962-ى پەيوەندى ب شۇرەشا ئيلۇنما مەزن كىيە، ل سالا 1978-ى ل دەۋەرا سىدەكان ھاتىيە شەھيدىكىن.

ههژييە بىيىزىن داستانا زهمبیل فروشى گرنگىيە كا تايىبەت ل دەڭ
نقيسىرىي وى هەبۈويە، زېھر كول وى دەمى تەمەنلىي وى ب تىنى (١٦)
سال بwoo، هەروەسا بۇ جارا ئىككى بwoo بهشدارىيى د شەرەكى وەسا
مەزىندا بىكەت، پشتى بدووماهىكەتانا ئەقى داستانى و كەلەخىن
پىشىمەرگە يىنن ھاتىئە شەھىدىكەن ھاتنە ۋەگوھاستن بۇ ناڭ بازىپكى
باتىفا.

دەنگوباس دگەھنە مالباتا وى كو چەند پىشىمەرگە يەك شەھىد بۈونىه
دۇو ژئەوان گەنجن، دەملىدەست دايىكا وى بىھۆش دېبىت ژترسىن
كۆپى خوه بى (١٦) سالىدا، بۇ چارەسەرييى چەندىن جاران دېبەنە
نەخوھشخانە يىنن (مووسىل - بەغدا)، بەلى پشتى بورىينا (٢ - ٣)
مەھان دايىكا وى دەچىتە بەر دلۇقانىيىا خودى.

زېھر ئەگەران ئەقى داستانى كارىگەرييە كا مەزن ل سەر نافىرى
كەر، بۈويە ئەگەرى وى چەندى چەندىن جاران ژلايى وېقە بەيتە
نقيسىن.

ئەق داستانە سى جاران ب دەستتىن وى ھاتىئە نقيسىن پشتى
ئەنjamاداندا داستانى ب رۇزەكى ئانكول (١٩٨١/٣/٢٢) و گەھشتىنا
ھىزىن پىشىمەرگە يى بۇ جەھەكى ئارام، بۇ جارا ئىككى دەست ب نقيسىنا

د زىيەدەتىر (١٥٠) چالاکى و داستاناندا كرييە هەروەسا (٨) جاران
ھاتىئە بىرىنداركەن.

ژگرنگىتىن چالاکىيىن بەشدارى تىدا كرى، داستانا زهمبیل فروشى و
داستانا شەرانشى سى جاران، داناندا بۆسەيەكى ل لۆفيي زىيە ل سالا
(١٩٧٩) سى لىدانا پەبىيا شىكىزان سى جاران، تۆپبارانكەن گەلەيى زاخو
و گەلەكىن دى.

ل سالا (١٩٨٧) ژېھر پۇلىي وى يى گرنگ و دلسۇزى و
چاقنەترسىيىا وى دەيتە ۋەگوھاستن بۇ سىنورى لىزىنە يَا دەھۆكى و دېيتە
بەرپرسى پىخراوا لەشكەرى يَا ب نافى (نەورۇز).

ل دەمى ئەنفالىن پەش، ل گەل خېزان و كەسوکارىن خوھ
ئاوارەيى وەلاتى توركىيا دېبىت و ل كەمپا دىياربەكى ئاڭنەجى دېبىت.
ژلايەكى دېقە پشتى سەرھەلدا سالا (١٩٩١) سى چەندىن پلە و
پۆستىن كارگىرى و سەربازى يىن گرنگ وەرگرتىنە، ل سالا
(١٩٩٧) سى بۈويە ئامر "فەوج" ل سۆپاپىي (١٤) ل هيماوا ھەتا سالا
(١٩٩٨) سى دېيتە ئامر هيىز ل گەل فەرماندە يىا (سپېيك) سى هيىزا (١٢٢)
كاتق، ب مخابنېقە ل رۇزًا سىيىشەمبى پىككەفتى (٢٠٠/٦/٢٠) ب
پويدانە كا دلتەزىن دگەھىتە كاروانى شەھىدان.

هاتییه زانین ب شیوه‌یی په رتوك بهیته نفیسین و به لافکن دا مفاژه سه‌بیورین پویدانن شوپهشا گولانی بهیته و هرگتن.

پویدانن ئەقی داستانی کرییه، به لی لسالا (۱۹۸۸) ل ده‌می پژیما (به عس) رابووی ب سوتون و تالانکرنا گوندین کوردستانی گوندی شیلان) سی زی ئیک ژئه‌وان گوندان بوو ئەوین هه‌تا سالا (۱۹۸۸) سی بوجارا سییی هاتییه سوتون و تالانکرن و ئەو بیرهاتنین ل سه‌ر ئەقی داستانی هاتینه نفیسین ل گهله چه‌ندین بیرهاتنین دی یېن گرنگ د مala ویله هانته سوتون.

هه‌روه‌سا ل ده‌می ئاواره‌بوونا وی بوقه‌مپا (دیاریه‌کر) سی ل وهلاتی تورکیا بوجارا دوویی دهست ب نفیسینا قان پویدانان کرییه. به لی ل ده‌می ۋەگەپیانا وی بوقه‌ریما کوردستانی دووباره ئەو دهستنفیس ژناچچووینه، ژبه‌ر کو ل (۱۹۹۱/۴/۲۰) ل دویش گازیبا سەركردایه‌تیبا پارتی ديمۆکراتی کوردستان ب شیوه‌یه‌کی بلەز و نهیئن ب پیکین قاچاغ خوه گەهاندییه هریمی.

دووماهیك جار ل سالا (۱۹۹۷) سی جاره‌کا دی دهست ب نفیسینا پویدانن ئەقی داستانی کرییه ل گهله چه‌ندین بیرهاتنین دی ل بازیپکی (باتیفا) و ئەذ دهستنفیسە هه‌تا نوکه ژلایی مالباتا ویله هاتییه پاراستن. ژبه‌ر دووباره بەرزه‌بوونا ئەقی دهستنفیسی ب فەر

داستانا زه‌مبیل فرقه‌شما

نئیک ژنه‌وان داستان و بزاقانه یا ل سه‌ردہ‌می شوپه‌شا گولانا پیشکه‌فتنه‌خواز هاتیبیه نه‌نجامدان ژ بو په‌تکرن و راوه‌ستاندندا وی زولم و زورداریبا ژ لایی پژیما به‌عسفه ل مللہ‌تی کورد دهات کرن، ل وی سه‌ردہ‌می بو پژیما به‌عس وانه و نامه‌یه کا گرنگ بسو، هیزین پیشمرگه‌یی بو دزمنان دابوو دیارکرن دی شه‌هیدبوونی هه‌لبزیرین ژ پیخته‌مهت نازادی و پوومه‌تا خوه^(۱۵).

داستانا زه‌مبیل فرقه‌شما

هه‌روه‌سا شوپه‌شا (۲۶)‌سی گولانی شوپه‌شک بسو ب سیسته‌مه کی جودا ژ شوپه‌شا نیلوونا مه‌زن هاتبوو پیکھستن، نه ژ شوپه‌شہ ب سیسته‌می شه‌پی پارتیزانی بسو ٹانکو (حرب العصاب) د قۇناغا نیکیدا ژ نه‌قى شه‌پی شهر ب شیتوازى (لیبده و برهقه) هاتبوو پیکھستن، ژیه‌ر هندی حکومه‌تا عیراقى ل ج بنکه و سه‌نگره‌کی

(۱۵) چاپنیکه‌فتن ل گهل حه‌مید خواستی نیسماعیل، ل پیککه‌فتنی ۲۰۱۹-۳-۱۸ زاخق، ناشری ل سالا ۱۹۳۹-سی ژ دایکبوویه، ل سالا ۱۹۶۲-سی بسویه پیشمرگه و هه‌لگری مه‌دالیبا بارزانیبیه، د نوکه‌دا ب پله‌یا (فریق) خانه‌نشینه ول زاخق ئاکنجبیه.

يان دام و ده‌زگه‌هین ميري يان پيک و پياران نه پشتپاست بونون ز
ليانا گورزين پيشمه‌رگه‌يي قاره‌مان^(۱۶).

هه‌مي ده‌مان پژيمما به‌عس د ئاماده‌باشىيىدا بولو، هه‌روهك "كىچەك"
بچيته د ناڭ له‌شى گايىكىدا كا دى كەنگى ول كىفه لەق دەت و چاوا
دى هىتتە دېتن و گرتىن^(۱۷).

شەپى پارتىزانى د سىستەمى خوددا هندەك بنەما هەنە ۋېز بزاڭىن
شۆرەشگىرى، نەخاسمه لەشكەرى گەلەك بەها و گرنگن وەك ھارىكارى
و ۋيانا خەلکى دەفرى بۇ وان، شارەزايىيا ئەوان شۆرەشگىپان ل
دەفرى^(۱۸).

ھه‌روهسا وەرگرتنا پىزانييىن بلەز و دروست ل سەرھىز و بزاڭىن
دېملى ب تايىھتى لەشكەرى و ھەوالگىرى، ل دەستپىكى شۆرەشا
گولانا پيشكەفتىخواز ئەفاكتەرە ھەمى ل دەفرى ھەبون، چونكى

(۱۶) حسین عوسمان كەلەش، پيشمه‌رگه‌يىك ژيان و بيرهاتن ۱۹۶۱ – ۱۹۹۱،
چاپا ئىكى، چاپخانه‌يى خانى، دەوك، ل ۵۷.

(۱۷) ھەمان ژىددەر.

(۱۸) ھەمان ژىددەر.

دەفرى ئا ئافەدان بولو ھەمى خەلکى دەفرى ژى پيشمه‌رگە و
پشتەقانىن شۆرەشى بون، ھەستى نەتەوايەتىيى و ۋيانا وەلاتى
مېشىكى وان داگىر كربوو^(۱۹).

{ل (۱۹۹۷/۳/۲۲) بيرهاتن (۱۶) سالىيا شەپى گران و بناۋودەنگە
ل دەفرى را زاخۆ ب دەستتىن پيشمه‌رگەيىن قاره‌مان ب دىزى پژيمما
بەعس ل مەزارگەھى زه‌مبیل فروشى ھاتىيە ئەنجامدان.

ئەۋ مەزاره ئىك ژ مەزارگەھى بناۋودەنگە ل دەفرى گولىيان، ھەلبەت
بىرەت و داستانىن پيشمه‌رگەيىن كوردىستانى ئەگەر ئەم بەھىن و
بەپەرەپىن دىرۆك و داستان و بەرخوه‌دانىن كورپىن خودان جەرگ و

(۱۹) حسین عوسمان كەلەش، پيشمه‌رگه‌يىك ژيان و بيرهاتن ۱۹۶۱ – ۱۹۹۱،
چاپا ئىكى، چاپخانه‌يى خانى، دەوك، ل ۵۷ – ۵۸.

چاڤنه ترسین کورد و کوردستانی یین پیبازا کوردا یه‌تییی ڦه‌دهین و به‌حس بکه‌ین بی گومان نوین و که‌س نه‌شیت ب دوماهیک بینیت، ئه‌فجا ئه‌ڻ چه‌نده کورتییه‌که ل سه‌ر شه‌ره‌کی ل (۱۹۸۱/۳/۲۲) سی هاتییه ئه‌نجامدان بۆ خوانده‌قانین دیرۆکا هه‌چه‌رخا کوردی.

{تشته‌کی بی گومانه ل هه‌می سالان ل ئیکی ئاداری پیشمه‌رگه‌یین قاره‌مان پلانا چالاکییه‌کی دروست دکر دا ل پۆژا (۲۱) سی نه‌ورقزی ئه‌نجام بدهن و ئاگری نه‌ورقزی ل سه‌ر پشتا داگیرکه‌ران خوهش بکه‌ن.

ب ڦی چه‌ندی معاویر شیلانی دایه دیارکن {ل بی‌رامنه ل پۆژا (۱۹۸۱/۳/۲۰) سی چه‌ند مه‌فره‌زه‌یه‌کین بچویک ئه‌م ل ده‌فری گه‌هشتینه ئیک، نافین ئه‌وان نوکه ڙی ل بیرا من ماینه: (ئوسمان قاسم، عه‌بدولکه‌ریم فه‌رحان، عه‌لی قادر و سه‌لام کورکی).

ناfiberی دایه پونکرن سه‌په‌رشتی ڦان هه‌رچار مه‌فره‌زه‌یان شه‌هیدی فه‌رمانده (عومه‌ری ل‌علی) بwoo، ل ئه‌وی ده‌می ئه‌ندامی لیژنه‌یا زاخو بwoo، ل پۆژا ئه‌ینیی پیککه‌فتی (۱۹۸۱/۳/۲۰) کۆمبونه‌ک هاته کرن تیدا پلانا لیدانا سه‌نگه‌ری (که‌لها شابانی) یی هاته دانان، چونکی بلندترین چیایه ل ده‌فره‌را گولی و سندییان.

ئارمانجا سه‌ره‌کی ڙ ڦی چه‌ندی ئه و بwoo نئیقاریبا نه‌ورقزییه داکو ئه‌م ئاگری نه‌ورقزی ل ویزی هه‌لکه‌ینه‌فه و جه‌ماوه‌ری ده‌فری شاد بیت و پتر پژد بن بۆ گیپانان ئاھەنگا جه‌رثنا نه‌ورقزی ل بازیپکی باتیفا.

بۆ ڦی چه‌ندی عومه‌ری ل‌علی گازی کره (۳) پیکه‌رین هاولاتییان ب نافی (۱) جانگیر حاجی (۲) عه‌بدوللایی عه‌یدی (۳) مه‌مهدی ئاسی، هه‌رسی خه‌لکی گوندی (خوه‌کا) گولییان بوون، جانگیر ل پۆژا (۱۹۹۲/۱۰/۵) سی ب ده‌ستی چه‌کدارین (په‌که‌کی) هاتبوو شه‌هیدکرن.

هه‌ردوویین دی نوکه ڙی ئاماده‌نه، ئه‌فه ل ده‌فری شاره‌زا بوون و ئه‌رکی وان ئه و بwoo مه نیزیکی سه‌نگه‌ری که‌لها شابانیی بکه‌ن و جاره‌کا دی زفپنه گوندی، ئه و بwoo ل شه‌قا ٢١ ٣ ئه‌م نیزیکی سه‌نگه‌ری کرین.

هیشتا ئه‌م وه‌کی پیڈفی نه‌گه‌هشتبووین جهی ئارمانجا خوه دژمن ب لفینیین مه حه‌سیا و هیز ل سه‌ر خالین سه‌نگه‌ری دابه‌ش کرن، ڇبه‌ر هندی هه‌یف ل دورمانین (۱۴) شه‌فی بwoo دژمنی ته‌قیه‌کا سقک ل مه‌کر ئه‌م جاره‌کا دی زفپنه‌فه، د ئه‌وی شه‌قیدا ئه‌م نه‌شیان چ چالاکییان ئه‌نجام بدهین.

بوو پۇزىا (٢١/٣/١٩٨١) ئەم ھاتىنە (ھەشارى) ل نىزىكى گوندى
(سېرىكوتىكى) سەر ب بازىپكى باتىفاۋەيە د ئەۋى پۇزىدا (سەعدق
كوركى) ل گەل ژمارەيەكا باش يا پىشىمەرگەيى ئەۋى ل نىزىكى مە
بۇون.

(سەعدق كوركى) ھاتە دەڭ مە و ھەۋالان چىپوكا (كەلها شابانىيى) بۇ
گۆت، سەعدىيى گۆت: "ئەگەر ھوين بەھىن ئەم دى پلانا چالاكىيەكە
دى دروست كەين بۇ ئەۋەشەفە دى چىنە د ناڭ جەركى (باتىفا) دا ل
بارەگايى پىكخراوا بەعسىييان دەين".

ئەم ھەمى پازى بۇوین، (سەعدق كوركى) ھنارتە شەھىدى نەمر
(سەديق حاجى حسىيەن باتىفى) ل وى دەمى بەرپرسى پىكخراوه كا
پارتىيى يا نەھىنى بۇو و مالا وان ل باتىفا بۇو، ھاتە دەڭ مە ژلايى

(سەعدق كوركى)-قە ھاتە راسپاردن دا چاۋدىرىييا دىزمىنى بکەت و
پىكەكى دروست بکەت بۇ ھندى ئەم بشىئىن بچىنە د ناڭ جەركى
(باتىفا) دا ل بارەگايى بەعسىييان بدهىن. شەھيد (سەديق) چەند
جاران ھات و چۈچ دەلىقە نەدىتن و ھاتە دەڭ مە گۆت: "ئەزى
پىكان نابىنم".

ئەقچا بۇزىا (٢٢/٣/١٩٨١) نەورۇزى ڈى بى ئەنجامدانان چ چالاكىييان ڈىدەست
مە چۈو و مە نەشىيا چ چالاكىييان ئەنجام بدهىن، ئەم نەچار بۇوين ل
پۇزىا (٢٢/٣/١٩٨١) سى بېيارا بۆسەيەكا بەرفەھە ل سەر جادەيَا گشتى
ياد ناۋېرە (باتىفا - زاخق) دا بدهىن} .

ل ۋى دەمى ژلايى كەسەكى ب ناۋى (سەباح فەتاح)-قە ھاتىنە
ئاگەھداركىن (سەدام حسىيەن) ل گومركا (ئىبراھىم خەليل) بۇوول بەر
بۇو بەھىتە "فرقەيَا" لەشكەرلى يا (زاخق) و پاشى بەھىتە (باتىفا) (٢٠).

٢٠) چاپىيەكەقىن ل گەل ئۆسمان قاسم مىستى، ل پىكەكەقى ٢٠١٩/١٢/١٢ زاخق،
ناقبىرى ل سالا ١٩٥١-ى ژايىكبوویە، ل سالا ١٩٧٣-ى بۇوې پىشىمەرگە، ل سالا
٢٠١٠-ى مەدالىيَا بارزانىيى نەمر وەرگىتىيە، د نوکەدا ب پلهىا (فەریق)
خانەنشىنە، ل زاخق ئاڭجىيە.

دژمنی ئەوا دکە قىتىه هنداد مەزارگەھى كەۋەتى بەردىست وەشاندىنا پېشىمەرگە يىي} .

{د ئەنجامدا ئەو هيىزا كە قىتىيە بەر ئاگرى، گولىن دژمنى ب تەمامى هاتنىڭ مراندىن و بپيارا قەكىشانا "سەب" هاتى دان و ئەم چەندەكى پاشدا هاتىن.

دژمنى هيىزەكا مەزن ژ باتىفا بۆ دەورۇبەرىن جەئى پويىدانى هينا و هيىزەكا دى ژ فەوجا (دەشتىكاجىيى)^(۲۱) ژ لايى رۇزئافايىقە هات دەقەر ب ئىكجارى كرە ئاگر ئەم دەمەكى وەك دۆرىپىچكىرييان لېھاتىن.

(۲۱) دەشتىكاجىيى، ب دويراتىبيا (۲) كم دکە قىتىه رۇزئافايى مەزارى زه‌مبیل فروشى.

{بۇو پىشى نىقىرقۇز بۇق هندى كول ھەشارى ل گوندى سىركوتىكى كەلەك نەبىتە بۆشاھى (سەعدۇ كوركى) بۇ ماوهىيى چەند خۆلەكە كان ژ مە دویر بۇو.

(عومەرى لەعلى) پېشىمەرگە يەك ھنارتە لايى وي و ھاتە دەقەمە و ھەفالان پلانا ئەنجامدا ئەنچەرىنىڭ بۆسەيى بۇ گۆت. سەعدۇ كوركى ئى راپىزى بۇو و گۆت: "ئەزدى نوكە چەمە دەقە ھەۋالىن خۇودى زمارەيەكى پېشىمەرگە يىي ھىنم، دال گەل ھەۋە بەشدار بىن ل بۆسەيى". بۇ نىزىكى ژقانى چۈونا مە ئەم پابۇوين چۈوين جەئى تارمانجا خۇو ب درىيژاھىيىا (۵۰۰)م، بۆسەيەكى بەرفە و ب شىۋوھەيەكى پېكۈپىك دانا.

ھېشتى سەعدۇ كوركى و ھەۋالىن خۇو نەگەھىتىنە مە ل دەمژمۇر (۲۰:۲۰) پىشى نىقىرقۇز كاروانەكى زىلىن سەربازى ژ جۇرى "ئىقا" ، ب سەرپەرشتىيىا كەسەكى ب ناۋى نەقىب (حەسەن)^(۲۲)، {كەفتەنە د ناۋ بۆسەيى مەدا پېشىمەرگە يىي قارەمان ب ھەمى رەنگان چەكى خۇو كرە تاقىيىا بارانى و ئاگر بەردا دژمنى، ل ئاوى دەمى بارەگايى سرييا

(۲۲) چاپىكەفتەن ل گەل ئۆسمان قاسىم، ل پېكە قىتى ۲۰۱۹/۱۱/۱۲ زاخى.

پاشی خودی رئی پازی (عومه‌رئی له علی) بپیار دا هر ئیک به‌رپرسه بق پزگارکرنا گیانی خوه، ئه‌قجا ئه‌م نه‌چار بسوین کو شه‌پی مان و نه‌مانی بکه‌ین.

هر د ئه‌وی ده‌میدا دژمنی هولدا بلنداهیيا چیایي (گربه‌خشویي) بگن داکو پشتی ژمه بستین و ژه‌هه چه‌ند ٹالیانقه هیرش هينا سه‌ر بلنداهیيا چیایي. د ئه‌وی ده‌میدا هه‌قال (محق گه‌ودا) بی هیزه‌کا باش ل گهل ببول ده‌نگئ ته‌قیه‌ی هاتن ب سه‌رکه‌قتن گری هنداش گوندی (بیغه‌بارا سه‌ری)^(۲۲) وی ده‌می هندهک پیشمه‌رگه بیین شاره‌زا ووهک: (حاجی خدر، نوری خدر، سه‌بری له‌وندی، عه‌بدولپرازاق حه‌سق، حه‌سهن ئیبراهم، ئیبراهم یوسف، سه‌گفان جانگیر، تاهر ته‌تهر، تاهر ئه‌حمدہ، حسین محمد، نه‌جمان ئیسماعیل، خه‌لیل علی، ستار محق، محمد حسین پیرووسی، عه‌بدوللا صالح، مسلم شیخو، حه‌بیب باپیر) و چه‌ندهکین دی کو نافی وان ناهیته بира من ل گکل بعون}.

(۲۳) گوندی بیغه‌بارا سه‌ری دکه‌قیته باشوري چیایي گربه‌خشویي سه‌ر ب ناوچه‌داریيا (باتیفا) فهیه.

ئه‌فی هیزا پیشمه‌رگه بی ب دژواری ب چه‌کی (۵۷) ملم و ره‌شاشه‌یه کا "گرینق" بنگه هین دژمنی ل سه‌ر جاده‌یا گشتی و هیزین وان بیین بروکین شه‌پی توپباران کرن و پچه‌کی شه‌ر ل سه‌ر مه سفك بسو، پاشی ژماره‌یه کا پیشمه‌رگه بی سفك ب سه‌رکه‌قتن سه‌ری (گربه‌خشویي) و گازی کر ئه‌قه هیزه‌کا نور یا دژمنی ژئالییي روزئافاییقه ژگوندی (لیقق)^(۲۴) بق گربه‌خشویي هات}.

ب تئی لایی پشتی ما د بن کونتقلامدا و هه‌می هولین مه بق ئه‌وی چه‌ندی بون ئه‌م نه‌هیلین دژمن بگه‌هیته بلنداهیيا گربه‌خشویي دا ل سه‌ر ده‌قه‌ری زال نه‌بیت، چونکی ئه‌گکه هیزین دژمنی بلنداهیيا گربه‌خشویي گرتبا ل وی ده‌می دا زیانین مه‌زن گه‌هن هیزین مه و ئه‌م دا ژ چار لایانقه هیینه دورپیچکرن^(۲۵).

(۲۴) گوندی لیقق ب دویراتیيا (۷) کم دکه‌قیته روزئافایی ناوچه‌داریيا باتیفا و سه‌ر ب ناوچه‌داریيا باتیفا فهیه.

(۲۵) چافیکه‌قتن ل گهل سه‌لمان صالح ته‌ب، ل پیککه‌قتنی ۱۵-۳-۱۹۱۹ با تیفا. ناقبری ل سالا ۱۹۵۰ بیی ل گوندی شیلانی ژدایکبوویه، ل سالا ۱۹۷۸-۱۹۷۹ بوبویه پیشمه‌رگه، د نوکه‌دا خانه‌نشینی پیشمه‌رگه بی، ئیک ژ به‌شدار بوبوین داستانییه، ل باتیفا ئاکنجییه.

چونکی گرنگترین جهی ئەقى داستانى بۇو، ھر ھىزەكابىنداهىيا وى
گرتبا دا ل سەردەقەرى ھەمېيى زال بىت، ھىزىن وان ھاتنه
دابەشكىن ل سەرسى لايىان^(٢٨).

ھىزەكى بەرسىنگى ھىزا دىمىنلىكىن دەت ئەوا ژلايى بۆز ئاقايى گوندى
(لىقۇ) قە دەت و ھىزەكابىنداهىيا دىتە بەرسىنگى ئەۋى ھىزا پېتىمى گرت ئەوا
ژلايى (دەشتاكاچىيى)-قە دەت، ھەروەسا ھىزا سىيى بەرگىيەكى
تۈند ژئۇرى ھىزا پېشىمەرگە يى دىكىن دەت بۆسە دانايى دا بشىن خوھ
بگەھىننە بلنداهىيا چىايى، ژېر كۆ ئەو ھىزە ھاتبۇونە دۆرپىچكىن و
چەكەكى كىم د دەستاندا مابۇو^(٢٩).

ھەر چەندە ھەزمارەكى رۇر يالەش و چەكىن دىمىنلىكىن دەت بۇونە نىزىك
ھىزىن پېشىمەرگە يى، بەلى كەسى نەدشىيا خوھ نىزىكى لەش و چەكىن
وان بکەت، چونكى وان نەدشىيا زيان بگەھىتە ھىزىن پېشىمەرگە يى^(٣٠).

(٢٨) چاپىيىكەفتىن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخى.

(٢٩) چاپىيىكەفتىن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخى.

(٣٠) چاپىيىكەفتىن ل گەل عەبدولكەرىم فەرھان عەبدوللا، ل پىككەفتى
٢٠٢٠/٢/٢٥، زاخى، ناقىرى ل سالا ١٩٥٦ ل گوندى بىيغەبارا بىنى ڇايدىكبوو، ل سالا ١٩٧٤ بۇويە
پېشىمەرگە، د نوكەدا خانەنشىنە ب پله يا (ليوا)، ل زاخى ئاڭجىيە.
سالا ١٩٧٣ بۇويە پېشىمەرگە، د نوكەدا خانەنشىنە ب پله يا (ليوا)، ل زاخى
ئاڭجىيە.

ھىزا ھەقال محقق گەودايى ل ئاقارى گوندى (بىيغەبارا سەرى) بۇون د
ناڭ مەزارەكىدا كۆ دېيىنلى مەزارى (كەلەش)-سى، دكەقىتە د ناقبەرا
گوندى (بىيغەبارا سەرى) و (سەر سىيارا)-دا نىزىك (٤) كم ژ
(گوبەخشۇق) يى دوирە^(٢٦).

ل دەمى دەستپىكىندا شەپى، ژلايى ھندەك پېشىمەرگە يىن ل گەل
ھىزا ھەقال (محو گەودا)-يىقە بەرسىن وان ھاتنە ئاگەھداركىن
دەنگى تەقىيەكى رۇر يالەش (زه‌مبىل فروش)-يىقە دەت،
دەملىدەست ھىزا ھەقال (محو گەودا)-يى خوھ ئامادە كر و بەرەڭلايى
گوبەخشۇق چوون و ھەزما را وان نىزىكى (٦٠ - ٧٠) پېشىمەرگە يان
بۇون، ل نىزىكى دەمژىمیر (٣٠:٣) گەھىتنە سەرى (گوبەخشۇق)^(٢٧).

(٢٦) چاپىيىكەفتىن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخى،
ناقىرى ل سالا ١٩٥٦ ل گوندى بىيغەبارا بىنى ڇايدىكبوو، ل سالا ١٩٧٤ بۇويە
پېشىمەرگە، د نوكەدا خانەنشىنە ب پله يا (ليوا)، ل زاخى ئاڭجىيە.
(٢٧) چاپىيىكەفتىن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخى.

ژ لایه کی دیغه توپخانه بیئن پژیمی ئه وین ل "لیوا" باتیفا و "فهوجا" (دهشتکاچیي) ب چرى بۇردوومانا سەرئى گربە خشۇقى دىكەرەتەنەن دەشمازەكە نۇر يى توپخانە ل دەھۈرۈپەرین ھېزىن پېشىمەرگە بىي دان ل گۆپىتكا چىايى.

ھەزمارا (٤ - ٥) (RPG) يان و پەشاشەيەكە ژ جۆرى (گرینۆف) و توپەكە (٥٧) ملم د دەستى ھېزىن ھەقال (محۆ گەودا) بىيدا بۇون^(٣١).

بەلى ئە توپا ژ جۆرى (٥٧) ملم ژ نۇرى بۇ ھېزىن پېشىمەرگە بىي ھاتبۇو و پىزنانىن باش ل سەر چاوانىيىا بكارھىنانا وى جۆرى چەكى نە بۇون، ھەروەسا پېشىر ژى چ پاهىنان ل سەر نەھاتبۇون كرن^(٣٢).

(٣١) چاپىيىكە قىتن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككە قىتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخو.

(٣٢) چاپىيىكە قىتن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككە قىتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخو.

پاشتى چەندىن جاران ھەول ھاتىيە دان، ل دووماھىكى شىيان ئەۋى تۆپى بكار بىخىن و ئاڭگىبارانا ھېزىن دېمىنى بىكەن، ھەروەسا ھېزىن دېمىنى ژ لايى رۆزھەلاتى و رۆزئافا يېتە گەلەك نىزىكى ھېزىن پېشىمەرگە بىي بۇون، ھەتا وى رادەيى شەر ب نارنجۇكان دەتە كرن و ھېزا ھەقال (محۆ گەودا) بىي ژى ل سەرئى چىايى كەفتە د بارودۇخەكى بەرتەنگدا^(٣٣).

بەلى ژېر كو جەن وان بلندىر بۇو و ئەو ھېزا بۆسە ژى دانايى شىيان خوھ بگەھىننە سەرئى چىايى و زيانىن مەزن گەھاندەن ھېزىن پژیمی، ھېرشا وان ژ ھەر چەند لايانقە ھاتە شىكاندىن و ھەمييان سۆز دابۇو ھەتا ئەو پېشىمەرگە بىي بۆسە دانايى ب سەر (گربە خشۇقى) نەكەفن ئەو خوھ نافەكىيىن ئەگەر ھەمى بەھىنە شەھىدىكىن^(٣٤).

پاشى ھەر ھىنگى ژمارەيەكە باش ژ تەنگىن بىنۇل گەل ھېزا بۆسە دانايى دابۇون، وەنەكەر دېمىن ژ لايى چادەيى و ژ لايى (دهشتکاچىي) ۋە نىزىكى وان بېيت، ھەتا كو بانگى مەغرەبى ب سەردا ھاتى، ھېزىن پژیمى ژ لايى چادەيى ژىقە شىھىستەن خوار و

(٣٣) چاپىيىكە قىتن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككە قىتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخو.

(٣٤) چاپىيىكە قىتن ل گەل حاجى خدر عومەر، ل پىككە قىتى ٢٠٢٠/١/١٠ زاخو.

نه هاتنه ده‌ڦ مه}. هه روه سا که سه‌کي دی يي ب نافي (ئه حمده يه حيا ته‌يب) پي‌شم‌هه رگه يي شوچه‌شا ئيلقني بوو هاتبون شه‌هيدكرن^(٢٦). {سه‌ره‌پاي زيانا دزماني و به‌رفره‌هه بونا چالاكبيي ئه م هه‌مي په‌ريشان و مه‌نده‌هه‌وش ماين شير شه‌هيدبونا هه‌ردوو هه‌فالين کو دزماني له‌شي وان ب دويٺ تروچي‌بلانقه کرييو، ل بازيرکي (باتيفا) دگيران، که‌يغا دزمنان دهات، دلي دوست و هه‌فال و لاي‌نگريين پارتى تژي کول و که‌سهر بوبو}.

{بؤ هندى ئه م ده‌نگوباسى شه‌هيدبونا ٿان هه‌ردوو قاره‌مانان مسوچه‌گه بکه‌ين، ئه م وي شه‌فهي چووننه گوندي (بانى) يي کو دکه‌فيته ئاليي پڙئاچائي بازيرکي باتيفا، ئيکي خه‌لكي ٿي گوندي هه‌فوه‌لاتي (جه‌عفره‌ر نه‌عمه‌ت که‌شانى) مه پاسپارد، داكو بچيته (باتيفا) دويچوونى ل سه‌ر هه‌رسى شه‌هيدان بکه‌ت.

پاشدا ره‌قين، ل گه‌ل تاريياتييا ب سه‌ر ده‌ڦه‌ريدا هاتى ئه م کومبوروين مه نه‌زانى زيانا مه چيءه و چهند هه‌فالين مه کيم بون.

به‌لي ڦيهر فره‌هه بونا شه‌پي ڦه‌قه‌تيا بون}. ڦيهر کو ئه‌شي شه‌پي نيزيکي (٦) دم‌ثميران ڦه‌كتيشا^(٢٥)، {پاشى هه‌رل وي ده‌مى ده‌نگي چه‌ند شيلكين کلاشينکوفان هات و ده‌نگي تليليان و ديلانى هات هي‌نگي گومان بؤ مه چي‌بیوو کو مه زيان يا دايي.

{هه‌مى هه‌فالين مه يي‌بن به‌رزه گه‌هشتنه مه ب تني دوو هه‌فالين مه ب نافي (حسين عومه‌ر مه‌عروف) خه‌لكي گوندھکي بول ده‌ڦه‌را سندبيان و (صالح عيسا مه‌جدق) خه‌لكي گوندئ (که‌به‌رۆکى) بوب،

^(٣٥) حسه‌ن ئيراهيم عومه‌ر، به‌رنیاس ب (ئه بؤ برق)، ل پي‌کكه‌فتى /١١/٩ زاخو، نافبرى ل سala ١٩٥٥ ل گوندئ باترشايى ڇايکبوویه، ل سala ١٩٨١ بوبويه پي‌شم‌هه رگه، ئيک ڙ به‌شداريووبيين داستانىي، د نوكه‌دا خانه‌نشيني پي‌شم‌هه رگه‌ي، ل زاخو ئاکنجيي.

^(٢٦) چاچيکه‌فتى ل گه‌ل يه‌حيا ئه حمده يه‌حيا، ل پي‌کكه‌فتى /١١/١٢-٢٠١٩/١٢ باتيفا، نافبرى ڇايکبوویي سala ١٩٧٠ يي‌بيه، کورپ شه‌هيدى نافهايى، د نوكه‌دا فه‌رمانبه‌رئ گومرکا زاخويي، ل باتيفا ئاکنجيي.

داستانا مه‌زن که لوپه‌لین سه‌ربازی و کله‌خین چه‌کدارین پژیمی ژ لایی جووتیار و خه‌لکی ده‌روریه‌ری جهی پویدانیقه دهاتنه دیتن^(۲۸).

ل پوچا (۱۹۸۱/۳/۲۳) سی هه‌فوه‌لاتیبی نافهاتی هاته (باتیفا) و ئیقاری فه‌گه‌رپیا گوندی و گوت: "هه‌ردوو هه‌قالین وه یین هاتینه شه‌میدکن و ئه‌قزو سپیده‌یی ل مه‌زارگه‌هی باتیفا یین هاتینه بنئاخکرن".

پاشی ئه‌گه‌ر سپیده ب سه‌رمه دا هاتبا دژمن دا هیزه‌کا مه‌زن ل جهی پویدانی و ده‌روریه‌ران به‌لاڭ کەت و ب فېوکه‌یان دا چاقدیریبا ده‌قهری کەت، له‌ورا ئم نه‌چار بوبین پشتی ئه‌و سه‌رکه‌فتنا مه‌زن مه ب دهست خوهقە هینایی بپیار هاته دان ژ‌گوندی (بانی)‌یی به‌ره‌ق گوندی (بارهولی) و هه‌ردوو لاپین چیایی (مه‌تین)‌یقه بچین^(۲۷).

ئه‌م چه‌ند خۆلەکان ژ ئیک دویر بوبین، چونکى ئه‌گه‌ر هیزین پژیمی هېرشي بکەن سه‌ر هیزین پیشمه‌رگە‌بى هه‌ر زوی دا د هاوارا ئېکودوو بچن، هه‌روهسا پشتی بورینا (۱۰) پوچان ل سه‌ر ئه‌نجامدانا ئه‌شى

(۲۷) چاپیکەفتن ل گەل ئیبراهیم یاسین سالح، ل پېكەفتى ۲۰۱۹/۴/۱۳ باتیفا، ناقبىرى ل سالا ۱۹۵۷-ى ل گوندی شىلانى ژدایکبوویه، ل سالا ۱۹۷۸ بوبىه پیشمه‌رگە، ئیک ژ بەشداربوبىین داستانىيە، د نوکەدا خانه‌نىشىنى پیشمه‌رگە‌بى، ل باتیفا ئاڭجىيە.

(۲۸) چاپیکەفتن ل گەل ئیبراهیم یاسین سالح، ل پېكەفتى ۲۰۱۹/۴/۱۳ باتیفا.

لەنجاھىن داستانا زه‌مبیل فروش

بىٽ گۇمان داستانەكا ھۆسا يَا مەزن و بناقاۋەندىگى بىٽ زىيان و قورىانىدان دەرباز نابىت، لەورا د ۋې داستانىدا ھىزىن پېشىمەرگە يى بىٽ زىيان نەبوون و سىٽ پېشىمەرگە يىن قارەمان تىدا ھاتنە شەھىدىكىن، ل گەل بىرىنداربۇونا سىٽ پېشىمەرگە يىن دى.

مغایر شیلانى دايە خوياكىن: {د نەقى داستانىدا زيانىن مەزن بەر بەزىزىن پېشىمى كەشقىن و هەزمارەكا مەزن يَا سەربازان ھاتنە كوشتن كوژ دوو سەد و چىل سەربازان پېتكىدەت، چەندىن كەسىن پلەدار^(۳۹) د ناقلا بۇون و زىدەتر ژپىنچى سەربازان ھاتبۇون بىرىنداركىن ل گەل سۆتن و ۋىنافىرىن (۴) ترۆمبىلىئىن ژ جۆرى (ئىقى) و ترۆمبىلىك "جىپ قيادە" ب تەمامى ھاتھ ۋىنافىرىن. ھەردىسان ل گەل نەقى چەندى ئەو بارەگايى ھىزىن پېشىمى نەوى دكەقىتە ھەندە ئەزارى زەمبىل فروشى ب تەمامى ھاتھ سۆتن و ۋىنافىرىن}.

ھەرودسا بۆچۈونىن جودا دەربارەي ھەزمارا كوشتىيىن پېشىمى ھەنە، ھەندەك ژىدەر بەحسا كوشتنا زىدەتر ژ دوو سەد و چىل سەربازان

(۳۹) ھەزىيە بىزىن نەقىسەرى داستانى د دەستتەقىسى خوھ پەيغا دەرەجەدار بىكارەتىنابى.

لەنجاھىن داستانا زه‌مبیل فروش

دکه‌ن و هندهک ژیده‌رین دی به حسا زیده‌تر ژ (سه‌د و پینجی) له شکه‌ران دکه‌ن، به لی ئه‌وا د دهستن‌قیسی شه‌هید (مغاییر شیلانی) دا هاتییه نفیسین ئاماژه‌یی ب کوشتنا (دوو سه‌د و چل) له شکه‌ران دکه‌ت^(۴۰).

ئه‌گری ئه‌وی زیانا مه‌زن ئه‌وا به ر ب هیزین پژیمی که قتی ئه‌و بwoo، هه‌می هه‌ولین وان بو وی چه‌ندی بون هیزین پیشمه‌رگه‌یی ژ هه‌رچار لایانه دورپیچ بکه‌ن، هه‌تا کو چه‌کی وان نه‌مینیت و پشتی هینگی هه‌میان ئیخسیر بکه‌ن یان ژی هه‌میان شه‌هید بکه‌ن، به لی هیزین پیشمه‌رگه‌یی هه‌می ل سه‌ری چیایی کۆم بون و هیزین پژیمی ل جهین نزمتر و بیپلان شه‌ر دکر، هه‌روهسا کۆم کۆم و ب شیوه‌یه‌کی هه‌رمه‌کی به ره‌ف پیشمه‌رگه‌ییفه دهاتن^(۴۱).

به لی خوه‌شبه‌ختانه باوه‌ری و خوه‌پاگرییا پیشمه‌رگه‌یی بون ئه‌گه‌ر هه‌تا کو بشیئین دژمنی ژ هه‌ر چه‌ند لایانه بشکینین و گورزین مه‌زن لیبده‌ین^(۴۲).

(۴۰) چاپیکه‌فتن ل گه‌ل حاجی خدر عومه‌ر، ل پیکه‌فتی ۲۰۲۰/۱/۱۰ زاخو.

(۴۱) چاپیکه‌فتن ل گه‌ل عه‌بدولکه‌ریم فه‌رحان عه‌بدوللا، ل پیکه‌فتی ۲۰۲۰/۲/۲۵، زاخو.

(۴۲) چاپیکه‌فتن ل گه‌ل عه‌بدولکه‌ریم فه‌رحان عه‌بدوللا، ل پیکه‌فتی ۲۰۲۰/۲/۲۵، زاخو.

پشتی ده‌ستپیکرنا داستانی ب چه‌ند ده‌مزمیره‌کان (مسته‌فا محمد مه‌د شیلانی) ئیک ژ دیده‌قانان بونو ل ئه‌وی ده‌می ل ناوچه‌دارییا باتیفا قووتابی بون، دبیزیت: "مه دیت هه‌می هیزین پژیمی ئه‌وین ل "لیوا" باتیفا ل گه‌ل هه‌زماره‌کا زور یا ترۆمبیلین سه‌ربازی و چه‌ند ده‌بابه‌یه‌کان که قتنه دویف ئیک و به‌ره‌ف جهی داستانیفه چوون، هه‌زمارا وان زیده‌تر ژ پینجی ترۆمبیلان بون"^(۴۳).

ئه‌فه بونکه‌مجار بون هیزه‌کا هۆسا یا مه‌زن ب وی شیوه‌یی دبینین، ل گه‌ل دیت‌نا ئه‌قان دیمه‌نان ترسه‌کا مه‌زن که قتنه د ناڭ خەلکىدا و کەسى نه دشیا ژ ده‌رەف بمینیت، پتريیا خەلکى چوونه د ناڭ مالین

(۴۳) چاپیکه‌فتن ل گه‌ل، مسته‌فا محمد مه‌د حه‌سەن، ل پیکه‌فتی ۲۰۲۰/۸/۲۰
ئ زاخو، ناپېرى ل سالا ۱۹۶۹ ئ ل گوندی شیلانی ژ دایکبوبویه، ل سالا ۱۹۸۳ ئ په‌یوه‌ندی ب پیکخستنین نهینی بین پارتی كرییه و ل سالا ۱۹۸۷ دگەھیتە ناڭ پیزین شۆپەشى، د نوكه‌دا ل زاخو ئاڭنجييە.

خۆدا هەتا تارییاتى ب سەر دەقەرىیدا هاتى، هاتنۇچۇونا ترۆمبىلىن خەشبوونە مە ئىك ژوان پېشىمەرگە يىھاتىيە شەھىدىكىن ناڭى وى (حەسەن)، پېشى ئەز چۈويمە هەنداشى ئەوان كەلەخان ب پاسىتى من دېمىھنىن گەلەك دلئىش و ب ئازار دىتن و چ جاران ژېر چاھىن من

پېشى بىدۇوماھىكەتتا ئەقى داستانى ھىزىن پېشىمە تەرمى شەھىدىن چۈچىن، ژېر كۆتۈپ ترۆمبىلىن خۆقە دىكىن، هەتا د ناڭ كۆلانىن باتىفادا دىگىرپان، مەرە ما ئەوان ژئەقى كارى دېنداھە ئەو بۇ خەرپاگىريبا خەلکى ب گشتى لواز بىكەن و ترسى د ناڭ خەلکىدا بەلاڭ بىكەن، دا كەس ھىزى بۇ چۇونا ناڭ پېزىن شۇرۇھشى نەكەت. ھەروەسا د ۋى بىاقيدا ژى (مستەفا مەھمەد شىلانى) ب ۋى شىۋەيى بەحسا دىتىنا تەرمى شەھىدىن پېشىمەرگە يى دەكت و دېيىتى:

ل دەمى ھافىيتنا تەرمى شەھىدان بۇ سەر جادەيى من ژ لايى خۇھە هەولدا بىزانم ئەو شەھىدە كىنە، ژېر كۆتۈپ بىرايەكى من ب ناڭى (حەسەن مەھمەد) د ۋى داستانىدا بەشدار بۇو و دەنگوباس

(٤٤) چاپىكەقىن ل گەل، مستەفا مەھمەد حەسەن، ل پېككەقى ٢٠٢٠/٨/٢٠ ئى زاخقۇ.

(٤٥) چاپىكەقىن ل گەل، مستەفا مەھمەد حەسەن، ل پېككەقى ٢٠٢٠/٨/٢٠ ئى زاخقۇ.

گەھشىبۇونە مە ئىك ژوان پېشىمەرگە يىھاتىيە شەھىدىكىن ناڭى وى (حەسەن)، پېشى ئەز چۈويمە هەنداشى ئەوان كەلەخان ب پاسىتى من دېمىھنىن گەلەك دلئىش و ب ئازار دىتن و چ جاران ژېر چاھىن من ناچىن، ژېر كۆتۈپ ترۆمبىلىن خۆقە دىكىن، هەتا وى راھەى كۆب ساناهى نەدەتتە نىاسىين، جلوبەرگىن وان ھاتبۇون دېپاندن و گەلەك خوين ب ناڭچاھىن وانقە بۇ (٤٦).

ب شىۋەيەكى گشتى باتىفა ل سەر دەمى داستانا زه‌مبیل فروشى كەۋدانەكى زۆر سەختى، چونكى د ۋى دەمیدا حکومەتta عىراقتى ھەمى ھىزىن خۇھە ئەۋىن ل دەرورىبەرین ناوجەدارىيىا باتىفا كۆم كربۇون و دۆرىپىچەكا توند دانابۇو سەر ناوجەدارىيىا باتىفا، چونكى ھىزىن عىراقتى ھەسا ھىز دىكى كۆ خەلکى باتىفاب خۇھە ژى پشتەۋانىن ئەقى پۇيدانىن، چونكى پتىرييا وان پېشىمەرگە يىن د ۋى داستانىدا بەشدار بۇوين خەلکى ناوجەدارىيىا باتىفاب، ژېر ھەندى سانسۇرىن توند دانابۇونە سەر خەلکى ناوجەدارىيىا باتىفاب، ھەروەسا ژ

(٤٦) چاپىكەقىن ل گەل، مستەفا مەھمەد حەسەن، ل پېككەقى ٢٠٢٠/٨/٢٠ ئى زاخقۇ.

لایه‌کیفه خه‌لکی ده‌قهری دلخوه‌ش بوبو ب ئه‌وی گورزی مه‌زن ئه‌وی
بېر ب هیزین پژیمی کەفتى و ژ لایه‌کى دیغه خه‌لک خه‌مگین بوبو ژبه‌ر
شه‌هیدبۇونا ئه‌وان پیشمه‌رگه‌یان^(٤٧).

ژئگەری بەرفه‌هېبۇونا شەپى و كەفتىنا هیزین پیشمه‌رگه‌یى د
بارودۇخەكى بەرتەنگدا و كىيمىيا چەكى، ھەروهسا تارىياتىياب سەر
ده‌قەريدا ھاتى، دوو پیشمه‌رگه‌يىن قارەمان ل دەمى
خوه‌قەكىشانى^(سح) (سح) ھاتنە شەھيدىكىن، ھەروهسا ھەۋوھەلاتىيەكى
دى ل گەل پىكخىستىن نەھىنى كار دىك و پیشمه‌رگه‌يى شۆرەشا
ئىلۇنى بوبو ئەو ژى ھاتبۇو شەھيدىكىن و لەشى ھەرسىييان كەفتە د
دەستى چەكدارىن پژیمیدا ھەتا بازىرەكى^(باتيغا) ب دويىق ترۆمبىللانقە
ھاتنە راكىشان^(٤٨).

پاشى د ناڭ كۆلانىن باتىفادا دىگىراندىن و دگۆت ھەر كەسەكى بەيتە
بەرسىنگى مە دى ڦ ب ۋى شىيەبىي سەرەدەرىيى ل گەل كەين، تەرمى
ئه‌وان ھاتە ۋەگوھاستن بۇ "لىوا" باتىغا، كەسى نەويىرييما داخوازا وان
تەرمان بىكت بۇ رادەستىكىندا وان بۇ مالباتىن وان^(٤٩).

(٤٧) چاپىكەفتىن ل گەل، مستەفا مەممەد حەسەن، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/٨/٢٠ سى ٢٠٢٠/٢/٢٥ زاخقۇ.

(٤٨) چاپىكەفتىن ل گەل عەبدولكەريم فەرھان عەبدوللا، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/٢/٢٥ سى ٢٠٢٠/٢/٢٥ زاخقۇ.

(٤٩) چاپىكەفتىن ل گەل عەبدولكەريم فەرھان عەبدوللا، ل پىككەفتى ٢٠٢٠/٢/٢٥، زاخقۇ.

هتا (سەيد عەلی عەلی شىلانى) ل گەل (شىيخ جەمال) دوو كەسىن ئايىنى يىن ناقدار بۇون ل دەقەرى ل گەل نۆزىدارەكى عەرەب يى ب ناشى (موئەيد مەكى سالح) ئەۋى دەمى ئەركى وى ل باتىفا بۇو چۈونە "لىوا" باتىفا، ژپۇويى ئايىنىقە ل گەل فەرماندەيىن ئەركىدارىن بېتىمى ئاخقىتىنە و ب ئوان پاگەھاندىيە كۆ ئەقە كارەكى نەپەوايە و نابىت هوين ئەقى سەرەدەرىيى ل گەل مەرييان بىكەن، گەلەك داخواز ژوان ھاتە كرن هەتا ب مەرج پازى بۇوين تەرمى ئەوان ھەرسى شەھىدان ھاتە پادەستىكەن^(٥٠).

ئىك ژ مەرجىن وان ئەو بۇو نابىت پرسە بۇ وان بەھىتە دانان، ھەروەسا نابىت كەسوکارىن وان ژى ل سەر مەزارى وان ئامادە بن، ل وى دەمى چەند چەكدارەكىن ئەمنا بېتىمى ژى ل سەر مەزارى ئامادە بۇون دا بىزانن كا ئەڭ كەسىن ھاتىنە شەھىدىكەن كەسوکارىن وان كىنە، ل

٥٠) چاپىيەقتىن ل گەل سەيد عەلی عەلی شىلانى، ل پىككەفتى ٢٠١٩/١/٨ زاخۆ، ناقيبى ل سالا ١٩٤٧ ئى ل گوندى شىلانى ژدايىكوبویە، ل سالا (٢٠٠٠) بۇويە موقتىيى زاخۆ، د نوكەدا پېشىقىز و گوتارخوينى مىزگەفتا (ئەمين) بە، ل زاخۆ ئاڭنجىيە.

دەمى ئامادەكارى بۇ ب خاكسىپاردىن ئەوان شەھىدان دەتە كرن لەشى وان ل تەنشت جادە يا مەزارى باتىفا ھاتىبو دانان^(٥١). چەند ھەۋەلاتىيەكىن كىم ل سەر مەزارى ئامادە بۇو بۇون ناشى ھندەك ژوان: (سەيد عەلی عەلی شىلانى، خىرى حاجى ھەدرىشى، حەجى مستەفا گرافى و سەرخان بلىجانى) بۇون، ئەۋى دەمى ترۆمبىلەكا سەربارى ھاتە نىزىكى وان و گۆت: "دى چارەنۋىسى و ھەمييان وەكى يى قان بىت"^(٥٢).

ھەروەسا كەسەكى نەشىيا نىشانەكى ژى ل سەر كىلىيەن مەزارى وان شەھىدان ژى بکەت، هەتا كەس دىيار نەبىت كۆ ئەو قان شەھىدان دنياسىن يان ژى كەسوکارىن وان. پشتى بۇورىنا دەھ سالان ژئەقى داستانى و ل سالا (١٩٩١) ئانكۇ پشتى سەرھەلدىنى خىزانىن قان شەھىدان جەھى مەزارى شەھىدىن خوه زانىيە^(٥٣).

٥١) چاپىيەقتىن ل گەل سەيد عەلی عەلی شىلانى، ل پىككەفتى ٢٠١٩/١/٨ زاخۆ.

٥٢) چاپىيەقتىن ل گەل سەيد عەلی عەلی شىلانى، ل پىككەفتى ٢٠١٩/١/٨ زاخۆ.

٥٣) چاپىيەقتىن ل گەل، يەحىا ئەحمد يەحىا، ل پىككەفتى ٢٠١٩/١١/١٢، باتىفا.

شەھید (دەستەن عومنەر مەعرۇف)

ل سالا (۱۹۵۷)سى ل گوندى (گوندك و دەرجەلال) ل دەقەرا سندىييان سەر ب بازىپىكى (دەركار) يېقە هاتىيە سەر دۇنيايىي ھەر د تەمەننى گەنجاتىيىخ خوددا ھەستى نەتەوايەتىيى ل دەق پەيدا دىبىت. ل سالا (۱۹۷۸)سى ل گەل بابى خوه (عومەر مەعرۇف)سى وەكو پىكخىستانىن نەيىتى دەيتە پىكخىستان.

ل سالا (۱۹۸۰)سى خوه دگەھىنەتى د ناڭ پىزىن پېشىمەرگە بىدا و پىشى ماۋەيەكى دەيتە قەگوهاستن بۇ ناڭ ھىزىا فەرماندە (عومەر يۈوسىف) بەرنىاس ب (عومەرى لەعلى) دىبىتە بەپېرسى مەفرەزى، ناۋىرى بەشدارى د چەندىن شەپ و چالاکىيىاندا كرييە، گىنگتىرين شەپىن بەشدارى تىدا كرى وەك: (شەپى مەتىينى و داستانا زه‌مبیل فروشى) پاشى ھەر د ئەقى داستانىدا ل (۱۹۸۱/۲/۲۲)سى پىشى شەپەكى گران و قارەمانان دەيتە شەھىدىكىن^(۵۴).

كۈرتىيەك ل دۆر

ژيانناھىيا شەھىدىن داستانا زه‌مبیل فروشى

(۵۴) چاپىيەقىن ل گەل محسن عومەر مەعرۇف، ل پىككەقى (۲۰۲۱/۲/۱۸) زاخى، ناۋىرى ل سالا ۱۹۵۶-ئى زىايىكبوو، ل سالا ۱۹۸۲-ئى بۇوبە پېشىمەرگە، ناۋىرى بىرايى شەھىدى ناھەتىيە، ل زاخى ئاكجىيە.

()

ل سالا (۱۹۵۷) سی ل گوندی (که به رُوك) سی سه رب ده فرا سندی بیانه ژ بنه ماله کا هزار و کور دپه روهر دهیته سه دنیایی، ل سالا (۱۹۸۰) سی ده ستادیه چه کی شره فی و خوه گهاندیه د ناذ پیزین شوپه شا گولانا پیشکه قتنخوازدا^(۵۵).

ل گه ل پیکخراوا شه هید (محمد سالح بوسه‌لی) هاتیهه پیکختن، ل وی ده می بہر پرسی پیکخراوی فه رمانه (محمد خالد بوسه‌لی) بسو، هر ل گه ل گه هشتانا وی بو ناذ پیزین شوپه شی هر زوی برایی وی بی ب نافی (ئە حمەد) ژ لایی "ئە منا" ده رکاریفه هاته گرتن^(۵۶). نافبری ل سه ر کاروانی خوه بی خه باتی به رده وام بسو و به شداری د چهند چالاکیاندا کرییه هه تا کو سالا (۱۹۸۱) ل ده می دانانا بوسه‌یه کی ل سه ر جاده یا سه ره کی یا د نافبه را (زاخو - باتیفا) دا ل

(۵۵) چاپیکه قتن ل گه ل ئە حمەد عیسا مه جدو، ل پیککه قتنی (۲۰۲۱/۳/۱۸) زاخو، ژدایکبورویی سالا (۱۹۶۳) یه، نافبری برایی شه هیدن نافهاتیه و زیندانیبی سیاسییه، ل زاخو ئاکنجییه.

(۵۶) چاپیکه قتن ل گه ل ئە حمەد عیسا مه جدو، ل پیککه قتنی (۲۰۲۱/۳/۱۸) زاخو.

ته نشت مه زاری زه‌مبیل فروشی و پشتی شه په کی گران و قاره مانانه دهیته شه هیدکرن و له شی وی زی وه کی بی ه فالین وی دکه قیته دهست هیزین پژیمی و سه ره ده رییه کا خراب ل گه ل کله خی وی دهیته کرن. هه روہ سا پشتی شه هیدبوونا وی ب چهند پژه کان برایی وی بی ب نافی (ئە حمەد) دهیته ئازادکرن^(۵۷).

ب سه‌ردا دهیت و د ئەقى داستانىدا دهیتە شەھیدىكىن، لەشى وى ل
گەل يى هەردوو شەھىدىن دى ب دويىش ترۆمبىلىن سەربازىقە دهیتە
راكىشان^(٦٠).

()
ل سالا (١٩١٨)ى ژىنەمالەكا كوردىپەرورەر ل بازىرپىكى (باتىفا) چاقىن
خوه ب دىمەننىن جوانىن كوردىستانى ۋەكرينە و ھەر ل بازىرپىكى باتىفا
ئاكنجى بۇويە^(٥٨).

ل دەستپىكاكا ھەلبۇونا چرىسىكا شۆرەشا (ئىلىقون)ى پەيوەندى ب
شۆرەشى كىرىيە، ھەتا نسکۆيا سالا (١٩٧٥)ى بەردەواام بۇو، پاشى
پەيوەندى ب پېكھستىنى نھىئىنى كىرىيە، وەكى ئەندامەكى چالاڭ ل
گەل پېكھراوا شەھيد (پېپەر) يا سەر ب لىزىنە يا زاخۇقە دەست ب
كارىن خوه كىرىيە و يى بەردەواام بۇو ھەتا سالا (١٩٨١)ى گەلەك
كارىن نھىئى بۇ ھىزىن پېشىمەرگە يى ئەنجام دايىنە^(٥٩).

ئەو بۇو ل (١٩٨١/٣/٢٢) ژ لايى چەند بەرپرسىن پېشىمەرگە يىقە وەك:
(سەعدۇ كوركى، عەلى قادۇ و ئۆسمان قاسم)ى بۇ ئەنجامدا ھندەك
كارىن نھىئى دهیتە راستىپاردن د ئەنجامدا داستانا (زه‌مبیل فروشى)

(٥٨) چاپىكەقتن ل گەل يەحىا ئەحمدە يەحىا، ل پېككەشتى ٢٠١٩/١١/١٢
باتىفا.

(٥٩) چاپىكەقتن ل گەل يەحىا ئەحمدە يەحىا، ل پېككەشتى ٢٠١٩/١١/١٢
باتىفا.

(٦٠) چاپىكەقتن ل گەل، يەحىا ئەحمدە يەحىا، ل پېككەشتى ٢٠١٩/١١/١٢، باتىفا.

کورتییهک ل دۆر ژیاننامه‌یا چەند فەرمەنده‌یین داستانا زمبیل فروشی

عومەر یووسف مەھمەد بەرنیاس ب (عومەری لەعلیٰ)

ل سالا (۱۹۲۴) سیّ ل گوندی (متیفا) بەنستانییان سەر ب ھۆزا (سندی) یانقە چاقین خوه ب دیمه‌نین جوانین کوردستانی ۋەکرینە، ل (۱۹۵۶/۵/۶) ب پىكا مامۆستايى شەھید (سالح یووسف) سی و شەھید (نەعمان عيسا بارزانى) پەيوەندىبىي ب پىزىن (پارتى ديمۆکراتى كوردستان) دكەت^(۶۱).

ل (۱۹۶۰/۱۲/۱۱) سیّ نافېرى نامە يەك ڙەدە سکرتىرى پارتى ديمۆکراتى كوردستان باکور (فائىق بۆجاجۇ) بۆ (مەلا مىستەفا بارزانى) ھينا و ب پىكا لىيىنە يا زاخقى گەناندە (بارزانى)، نافېرى ھەر ل دەستپېتىكا سەرەلدانا شۆپەشا ئىلىقنى پۆلەكى مەزن د شۆپەشىدا ھەبوویە و چەندىن پلە و پۆستىن سەربىازى وەرگرتىنە يىّ بەردەوام بۇوەتا نسکۆيا سالا (۱۹۷۵) سیّ، پاشى ب خىزانقە ئاوارەبىي وەلاتى ئىرانسى دېيت، ھەتا سەرەلدانا چىرسىكا شۆپەشا گولانا پېشکەفتىنخوازى ل دويىش داخوازا شەھید (ئىدرىس بارزانى) ل گەل چەندىن پېشىمەرگە يان ۋەدگەرىتى كوردستانى، ل سالا (۱۹۷۹)

(۶۱) ژيان عومەر، قەھرەمانى چار سەقۇران شەھيد عومەری لەعلیٰ، چاپا ئىتكى، چاپخانە يا ھاوار، دەرگى، ۲۰۰۵، ل ۱۱ - ۱۵.

()

ناشی وی بی دروستی (محمد محمد عبوزید عیسائے بوزید) به رنیاس ب (محق‌گهودا) ل سالا (۱۹۵۰)–ل گوندی (گهرينوك)–سه رب بازیپکی (باتیفا) ل ژبنه‌ماله‌کا کوردپه‌روه رچافین خوه ب دیمه‌نین جوانین کوردستانی فه‌کرینه، ژیه‌رئه‌وان کاودانین نه‌خوه‌ش یین ب سه‌ری گه‌لی کورد هاتین، ناقبری ل سالا (۱۹۶۴)–شیا خوه بگه‌هیتیه د ناڤ‌پیزین شوپه‌شا ئیلوانا مه‌زنداء، ل گه‌ل هیزا (فارس کوره‌مارکی) (۶۴).

ل سالا (۱۹۶۹)–ه‌ولدا خیزاننا خوه ژی ببه‌ته د ناڤ‌پیزین شوپه‌شیدا، به‌لی ژ‌لایی هیزین پژیمیفه دهیتیه گرتن هه‌تا به‌یاننامه‌یا (۱۱) نادارا (۱۹۷۰) بی دهیتیه نازادکرن و به‌رده‌وامیی دده‌ته خه‌باتا خوه هه‌تا نسکویا سالا (۱۹۷۵)– (۶۵).

(۶۴) چاپیکه‌قتن ل گه‌ل حکمه‌ت محمد عبوزید ل ۲۰۲۰/۳/۱ زاخو، ناقبری ژدایکبوویی سالا ۱۹۶۹ بیهه، کوری شه‌هیدی ناقه‌تیه، سالا ۱۹۸۴ ل گه‌ل بابی خوه بوبه‌پیشمه‌رگه، د نوکه‌دا په‌رله‌مانتاری (پارتی دیمۆکرات کوردستان)–ل په‌رله‌مانی کوردستانی، ل زاخو ئاکنجیه.

(۶۵) چاپیکه‌قتن ل گه‌ل حکمه‌ت محمد عبوزید ل ۲۰۲۰/۳/۱ زاخو.

دووباره ژه‌گه‌پیایه وه‌لاتی ئیرانی بق به‌شداریکرن د کونگره‌یی (۹)–سی بی پارتی دیمۆکراتی کوردستانیدا. پشتی هینگی هر ل دویش داخوازا شه‌هید (ئدریس بارزانی) دهیتیه هنارتمن بق وه‌لاتی (سوریا) بق ژه‌گوهاستنا چه‌کی بق شوپه‌شی ل سالا (۱۹۸۸) هر دیسان ئاواره‌یی وه‌لاتی (ئیران)–سی دبیت (۶۲).

هه‌تا سالا (۱۹۹۰) ژ‌لایی سه‌رۆک بارزانیفه داخواز ژی دهیتیه کرن بچیتیه کوردستانیا پۇزئافا ول بازیپکی (قامشلوق) بمیتیت، هه‌تا سه‌رەلدانا سالا (۱۹۹۱)–ل گه‌ل هیزا خوه هر زوی گه‌هشتنه (زاخو) بق به‌شداریکرن د سه‌رەلدانیدا و پۆلەکی گرنگ و کاریگه‌رد سه‌رەلدانیدا هه‌بورو ناقبری د کاروانی خوه بی پیشمه‌رگایه‌تیبیدا به‌شداری د زیده‌تر ژ (۱۲۴) چالاکی و داستاناندا کرییه، ژیه‌ر پۆلی وی بی گرنگ د هردوو شوپه‌شین ئیلوون و گولانیدا دهیتیه نیاسین ب قاره‌مانی ھرچار پارچه‌یین کوردستانی، به‌لی ب مخابنیفه (۶۳) ب دهستی چه‌کدارین په‌که‌کی دهیتیه شه‌هیدکرن (۶۴).

(۶۲) ژیان عومه‌ر، ژیده‌ری به‌ری.

(۶۳) ژیان عومه‌ر، ژیده‌ری به‌ری.

پشتى نسکوئي ب (۱۸) پۇزان ناڭبىرى ل گەل چەند پېشىمەرگە يەكان
ھولدا چەند چالاكىيان ئەنجام بىدەن و بەرهە چىياين كوردىستانىقە
چۈويە بۆ ئەنجامدا ئەنجام بىدەن، وەك كوشتنا
چالاكىيان د ناڭ جەرگى دىزمىدا ئەنجام بىدەن، وەك كوشتنا
سەربازەكى پېتىملى ل گوندى كەشانى كۆئەوى دەمى (عەبدولكەرىم
فەرخان، ئەمین ئىزدۇ و مەسعود گۆيى) ل گەل بۇون. ھەروەسا
شىان بۆسەيەكى ل سەر جادەيَا سەرەكى يَا د ناڭبەرا (زاخۇ -
باتىفا) دا ل نىزىك گوندى (بۆسەلى) بىدان (۶۶).

د ئەقى بۆسەيەدا ترۆمبىلە كا سەربازى يَا ژ جۇرى (ئىقلا) ژناڭ دېن و
(۴) سەرباز د ناڭدا هاتنە كوشتن، ل ئەھى دەمى (ئەمین ئىزدۇ) ل
گەل بۇو، ھەروەسا ل لۆفيڭ دەركارى شىايە ئەفسەرەك و سى
پۆلىسان ئىخسir بىكت. ناڭبىرى ل دەستىپىكا ھەلبۇونا چىسىكا
شۆرەشا گولانا پېشىكە قىتۇخواز دېيتە "ئامر مەفرەزە". پشتى
پېخراوىن لەشكەرى ل سالىن (۱۹۷۹ - ۱۹۸۰) ئەتىنە دامەزراندىن،
ژىر زىرەكى و چاقنەتسىيىا وى دەيتە دەستىشانكىن وەك

(۶۶) چاپىكەقىن ل گەل حكمەت مەممەد عەبۆزىز ل ۲۰۲۰/۳/۱ زاخۇ.

بەرپرسى پېخراوا شەھيد (مەحمود يۈوسىف)، چەندىن جاران ژ لايى
ھىزىن پېتىملىقە پلان ھاتىيە دانان بۆ ژناڭبىرنا وى، بەلى ھەمى پلاننى
وان سەرنەدگىتن (۶۷).

ئەو بۇو ل سالا (۱۹۸۵) ئى ل گەل چەند پېشىمەرگە يەكان د ناڭبەرا
گوندى (دېرىشك) ئى و (ئافھى) دا دەقەرا گولىيان دەقەنە د ناڭ
بۆسەيەكا ھىزىن پېتىملىدا، د ئەھى بۆسەيەدا سى جاش دەيىنە كوشتن
و شەشىن دى دەيىنە بىرىنداركىن، بەلى جەن داخى بۇود ئەھى
بۆسەيەدا پېشىمەرگە يى قارەمان (سدقى ئاقدەل) دگەھىتە كاروانى
شەھيدان (۶۸).

شەھيد (محق گەودا) ل گەل كوبى وى يى ب ناڭى (حکمەت) دەيىنە
بىرىنداركىن، ھەروەسا ژېر پۇلى وى يى گرنگ د شۆرەشىدە ل سالا
(۱۹۸۷) ژ لايى جەنابى سەرۆك (مەسعود بارزانى)-قە دەيىتە
دەستىشانكىن وەك ئامر ھىزى دەستوەشىن (قوة الضاربة)، ناڭبىرى د
ماوهىي كاروانى خوھ يى خەباتىدا بەشدارى د زىدەتى (۱۰۰) چالاكى
و داستاناندا كرييە و پىتىيە وان ئەھى ب خوھ سەرپەرشتى كرييە، ژ

(۶۷) چاپىكەقىن ل گەل حكمەت مەممەد عەبۆزىز ل ۲۰۲۰/۳/۱ زاخۇ.

(۶۸) چاپىكەقىن ل گەل حكمەت مەممەد عەبۆزىز ل ۲۰۲۰/۳/۱ زاخۇ.

گرنگترین ئەوان چالاکییان وەك: (بەرسینگرگرتنا هىرشا پژیمی بۆ سەر دەھەرا لىقى ناقدارە ب هىرشا ئەرمىشتى، داستانا مەزن يازه‌مبیل فروشى، داستانا شەرانشى سى جاران و داستانا مەزن ياعومەر ئاغايى)^(٦٩).

هەروەسا د سەنگەرىن (گەورىيا عومەر ئاغا) يىدا ناڤىرى شىا ئەفسەرەكى ب پلەيا (مقدام) بکۈزىت، ۋېھر ئەقى چەندى ژلايى جەنابى (ئىرىس بارزانى) قە دەيتە خەلاتكىن، هەروەسا يى بەردەوام بىول سەر خەباتا خوھەتا سالا (١٩٨٨) ئى ل گەل خىزان و كەسوکارىن خوھ ئاوارەيى وەلاتى (توركىيا) دىن، داكو ژ توركىيا بەرەۋ وەلاتى (ئىران) ئى بچن، بەلى ب پلانەكا نىقدەولەتى، بەرامبەر كۈزمەكى مەزن يى پارەيى ل سالا (١٩٨٩) ئى رادەستى پژىما بەعس دەيتە كىن، پاش دەيتە ۋەگوھاستن بۆ (بەغدايى)، پشتى بۇورىنا چەند پۇذان بېپىارا سىئدارەدانى بۆ دەيتە دەركىن، د مىزۇويەكا نەدىياردا ل سالا (١٩٨٩) ئى دەيتە سىئدارەدان و ب سەريلىنى دەگەھىتە كارۋانى شەھيدان^(٧٠).

(٦٩) چاپىيەقتن ل گەل حكمەت مەحمد عەبۆزىز ل ٢٠٢٠/٣/١ زاخو.

(٧٠) چاپىيەقتن ل گەل حكمەت مەحمد عەبۆزىز ل ٢٠٢٠/٣/١ زاخو.

ناشى وى يى دروست (سەليم درباز حەممەد) بە برنياسە ب (سەعدى كوركى)، ل سالا (١٩٣٧) ژبنەمالەكا كوردىپەرەرەل گوندى (كوركا) سەر ب بازىپەكى (باتىفا) قە ژدایكبوویە، ل سالا (١٩٥٨) ئى پەيوەندى ب پىخستىن نەھىنى يىن پارتى ديمۆكراتى كوردىستان كرييە، ھەر ل دەستپىكى سەرەلدانا شۇرەشا ئىلۇنما مەزن ل (١٩٦١ - ١٩٦٢) پەيوەندى ب شۇرەشى كرييە ل گەل (ھىزا - دەقىك) و ل سالا (١٩٦٢ - ١٩٧٥) بۇويە بەپرسى كارگىرى ل بارەگايى (ھىزا - دەقىك)^(٧١). ل نسکۆيا سالا (١٩٧٥) ئى ل گەل خىزانما خوھ ئاوارەيى وەلاتى (ئىرانى) بۇويە و ژلايى پژىما ئىرانىقە ل گەل خىزان و زارقىكىن وى بۇ ماواھىي (١٧) بېۋەن ھاتبۇو زىنداڭىن، ژەھول و بىزاقىن سەركەدaiيەتىيا (پارتى) ناڤىرى دەيتە ئازادكىن، ب مەرجەكى كو وەلاتى (ئىرانى) بجه بەھىلىت، بەلى خىزان و زارقىكىن وى رادەستى پژىما بەعس كىن و هاتنە ۋەگوھاستن بۆ باش سورى عىراقى ل بازىپە

(٧١) چاپىيەقتن ل گەل، جەمال سەليم درباز ل پىكىكەقتنى ٢٠١٩/٧/٣١ زاخو، ژدایكبوویە سالا ١٩٧٥ ئىيە، ناڤىرى كورپى شەھىدى ناڤەتىيە، د نوكەدا فەرماندەيى ھىزا ژىنگەھىيە ل پارىزگەها دەقىكى، ل زاخو ئاڭجىيە.

يا ئورديگايى هاتبوو هەلبىزاردن، ل سالا (1991) ل دويىش فەرمان و بىپيار و راسپاردىن سەركىدا يەتىبا (پارتى) قەگەريايە كوردىستانى^(٧٣). ل سالا (1991 - 1992) دېيتە بەرپرسى مىحودى لەشكەرى ل باشىركى (دەركارى)^(٧٤) و ل سالا (1991 - 1995) بۇويە جىڭرى لەشكەرى كوردىستانى (سىيىھى - دەقىك) ل سالا (1997) بۇويە فەرماندەيى "لىوا ١٧" ل باتىفا يَا سەر ب (سۆپايمىي - ١) قە هەتا سالىرقۇزا دامەززىاندنا (پارتى) ل (١٦ - ئاب) سالا (1996) د يۈوبىلا زىپىنىا (پارتى)-دا وەك پىزىگىرنى ژبۇ خزمەتا پىشىمەرگايەتى و شۇپەش و ماندىبىوتا وى يَا دویر و درىئىز بىيى وەستيان و ۋارپىبۇون ژ لايسى جەنابى (سەرۆك بارزانى)-قە هاتىيە خەلاتكىن ب مەدالىيا بارزانىيى نەمر^(٧٥).

ناقىبى د كاروانى خوه يى پىشىمەرگايەتىيىدا بەشدارى د زىددەتلى سەد و پىنجى چالاکى و داستاناندا كرييە. ھەروەسا ناقىبى يازدە جاران هاتىيە بىرىندارلىكىن، ل سالا (1997) ژئەگەرى بىرىنلىن وى يىن سەخت و دىزوار ل سەردەمى پىشىمەرگايەتىيى و فيداكارىيى، توشى

(٧٣) چاپىيىكەقتن ل گەل، جەمال سەليم درياز ل پىككەفتى ٢٠١٩/٧/٣١ زاخى.

(٧٤) چاپىيىكەقتن ل گەل، جەمال سەليم درياز ل پىككەفتى ٢٠١٩/٧/٣١ زاخى.

(ناسرييى)^(٧٦) بۇ ماوهىيى دوو سالان ھاتبوو زىيندانكىن، بەلىنى ناقىبى ھەر ل ئىرانى دەمینىت، ھەتا سالا (1976 - 1980) ل دويىش راسپاردىن بىيىن سەركىدا يەتىبا (پارتى) ژئىرانى دەيتە كوردىستانى و پەيوەندىيى ب سەركىدا يەتىبا بەرۋەخت يَا شۇپەشا گولانى دەكت^(٧٧). ل سالا (1980 - 1981) بۇويە بەرپرسى پىشىمەرگەيىن زىرەۋانىن بارەگايى لىزىنه يَا دەقەرا (زاخى - لقا ١) و ل سالا (1981 - 1982) بۇويە جىڭرى پىكخراوا لەشكەرى يَا ب نافى شەھيد (حميد حەفزوپلا) سەر ب لىزىنه يَا دەقەرا (زاخى - لقا ١) قە ل سالا (1982 - 1987) بۇويە بەرپرسى پىكخراوا لەشكەرى ب نافى (شىنگال) ئەوا سەر ب لىزىنه يَا دەقەرا (زاخى - لقا ١) ھەروەسا ل سالا (1987 - 1988) بۇويە ئەندام لىزىنه و بەرپرسى بەشى لەشكەرى لىزىنه يَا دەقەرا (زاخى - لقا ١) پاشى ل دەملى ئەنفالىن پەشىن سالا (1988) ل گەل خىزان و كەسوکارىن خوھ ئاوارەبى وەلاتى (توركىيا) دېن، ل ئوردىگايى (ديارييەكى) ئاڭنجى دېن، ھەر د ناف ئوردىگايىدا بەرددەوام بۇويە ل سەر كارى خوھ يى پارتايىتى وەك ئەندامى كۆميتا (پارتى)

(٧٦) چاپىيىكەقتن ل گەل، جەمال سەليم درياز ل پىككەفتى ٢٠١٩/٧/٣١ زاخى.

نه خوشیه کا گران دبیت، ل شه‌قا (۵ / ۲۶-۲۵) بازیپیز زاخو
چوویه بەر دلوقانییا خودی^(۷۵).

ل (۴/۷/۲۰۰۲) سی وەک پیزگرتن بۆ خەبات و ماندیبۇونا وى جەنابى
(سەرۆك بارزانى) سەرەدانا گۆرى ناھېرى ل مەزارگەھىز زاخو
کىبوو^(۷۶).

ناشى وى يى دروستى (ئۆسمان قاسم مستى) يە ل سالا (۱۹۵۱) سى ژ
بنەمالەكا كوردىپەرەر و ناقدار و هاتىيە سەر دۇنيايى، ل سالا
(۱۹۷۳) يى خوه گەھاندييە د ناۋ پیزىن شۆرەشا ئىلۇندا مەزندال گەل
(ھېزا - زاخو) ل (بەتلەپەن - ۱) و (سریا - ئەسنادى) وەکو (ئامىر
- حزير) پشتى بەرپابۇونا شۆرەشا گولانى پېشىكەفتىخواز ناھېرى ل
سالا (۱۹۷۶ - ۱۹۷۷) دبىتە جىڭىرى مەفرەزا شەھىدى فەرماندە
(مەھما قاسم)^(۷۷).

ل سالا (۱۹۷۷-۱۹۸۱) دبىتە ئامىر (مەفرەزە) ل سنورى ھەريمى(۱)،
زېبر پۇلى وى يى گرنگ د شۆرەشىدە سالا (۱۹۸۵ - ۱۹۸۶) دبىتە
بەرپرسى پېكخراوا لەشكەرى يا ب ناشى شەھىد (مەھمەد سالح
بۆسەلى) ئەوا سەر ب لىزىنە يا دەفەرا (زاخو)-فە، ل سالا (۱۹۸۶ -
۱۹۸۸) وەك كارگىرى لىزىنە يى ل (دەمۆك) سى دەيتە دەستىنىشانكىن
وەکو بەرپرسى بەشى لەشكەرى. ناھېرى د كاروانى خوه يى خەباتىيدا
بەشدارى د چەندىن شەپ و داستاناندا كرييە، چەندىن جاران ژى

(۷۵) چاپىكەقىن ل گەل، جەمال سەليم درباز ل پىككەقىتى ۲۰۱۹/۷/۳۱ زاخو.

(۷۶) چاپىكەقىن ل گەل، جەمال سەليم درباز ل پىككەقىتى ۲۰۱۹/۷/۳۱ زاخو.

(۷۷) چاپىكەقىن ل گەل ئۆسمان قاسم مستى، ل پىككەقىتى ۲۰۱۹/۱۱/۱۲ زاخو.

ل سالا (۲۰۱۰) سی بوویه ئەندامى سەرکردایەتىيا (فەلەك) يا لهشكەرى ب پله يا "ليوا" هەتا نوكە ل سەركارى خوه بەردەۋام، د كۆنگەريي سىيىزدەيىدا سالا (۲۰۱۰) زېھر دلسۆزى و خەباتا وى يا بەردەۋام، ژ لايى جەنابى سەرۆك (مەسعۇود بارزانى) قە مەدىليا بارزانى پى هاتە بەخشىن. ناقبىرى بەشدارى د كۆنگەريي (۱۳ - ۱۲ - ۱۱) دا كرييە، هەروەسا بەشدارى د شەپى دىزى تىرقىرسىتىن (داعش) ل سالا (۲۰۱۴) يىدا كرييە^(۸۰).

هاتىيە بىرىنداركىن وەك (سالا ۱۹۷۷) دەقىتىه بۆسىھەيەكا ھىزىن پېشىمى ل گوندى (برجىنى) د ئەقى بۆسىھەيىدا دەتتە بىرىنداركىن، ل سالا (۱۹۸۴) ھىرشا دەقەرا (لىقى) بۆ سەر لىزىنەيى دەتتە بىرىنداركىن^(۷۸). هەروەسا ل سالا (۱۹۸۷) سى د ھىرشا گوندى (سەرسىلاڭ) يىدا ب سەختى دەتتە بىرىنداركىن، پاشى ل دەمى ئەنفالىن پەشىن سالا (۱۹۸۸) سى ل گەل خىزان و كەسوکارىن خوه ئاوارەيى وەلاتى (تۈركىيا) دېيت و ل كەمپا (دىياربەكى) ئاكنجى دېيت، ل سالا (۱۹۹۱) دېيتە بەپرسى مىحودى (دىياربەكى) سى، ل سالا (۱۹۹۲) سى دېيتە ئەندامى (بەرهى زاخقۇ) وەكى بەپرسى لهشكەرى، ل سالا (۱۹۹۳) - (۱۹۹۵) بوویه فەرماندەبى (فەوجا - ۲۵) سەر ب سۆپاپىي (۱) قە، ل سالا (۱۹۹۷ - ۱۹۹۹) دېيتە ئەندامى سۆپاپىي (۱۴) و بەپرسى (ھىزا) پارتىزانى^(۷۹).

-
- ۲۰۱۹/۱۱/۱۲) چاپىكەقىن ل گەل ئۆسمان قاسىم مىستى، ل پىككەقىتى زاخقۇ.
۲۰۱۹/۱۱/۱۲) چاپىكەقىن ل گەل ئۆسمان قاسىم مىستى، ل پىككەقىتى زاخقۇ.

(۸۰) چاپىكەقىن ل گەل ئۆسمان قاسىم مىستى، ل پىككەقىتى ۲۰۱۹/۱۱/۱۲ زاخقۇ.

که مپا دیاربئه کری ئاکنجى بولویه، هەتا سالا (۱۹۹۱) ئى ۋەگەرپا كوردىستانى، چەندىن پله و پۆستىن سەربازى وەرگەتىنە، هەتا سالا (۲۰۰۲ تا ۲۰۰۴) بولويه ئەندامى سۆپاپىي (دۇو) وەك بەرپرسى "حەرەكتاتا"^(۸۲).

د نوكەدا ناقىرى خانەنىشىنە ب پلەيا (عەمید) وەك و فەرماندە يى "لىوا"، ل سالا (۲۰۱۰) ئى د كۆنگەري سىزدە يى پارتى ديمۆكراتى كوردىستاندا ڙلايى سەرۆك بارزانىقە مەدالىيَا بارزانىيى نەمر پى ھاتە بەخشىن، ل (۲۰۱۴/۸/۲۸) د شەپى دىرى تىرۆرسىتىن (داعش) دا ل دەفهرا (زومار) ب سەختى بىرىندار دېيت، هەتا نوكە ڙى بەردەوام د چارەسەرىيىدایه. ناقىرى خودان پۆلەكى بەرچاڭ بولۇد شۇرۇپشىدا كەسەكى مىرخاس و قارەمان و چەلەنگ بولۇ خودان ئەزمۇون و سەربىور د بىياقى تەكتىك و پلاندانان و چالاكىيىن لەشكەريدا^(۸۳).

(۸۲) چاپىيەقتن ل گەل عەبدولكەريم فەرحان عەبدوللا، ل پىككەقىتى ۲۰۲۰/۲/۲۵ زاخق.

(۸۳) چاپىيەقتن ل گەل عەبدولكەريم فەرحان عەبدوللا، ل پىككەقىتى ۲۰۲۰/۲/۲۵ زاخق.

ھەلگى ئەدالىيَا بارزانى و پىشىمەرگە يى ماندوونەناس "لىوا" (عەبدولكەريم فەرحان عەبدوللا) بەرنىاس ب (عەبدولكەريم فەرحق) ل سالا (۱۹۵۱) ئى ل گۈندى (كەشانى) ھاتىيە سەر دونىايى، ل سالا (۱۹۷۳) بىي ل گەل ھىزا (سەليم ئەسعەد خۆشەبى) بەتهلىقنا (عەدنان نەجم) سرپا (مەممەد بەھنۇنەي) بولويه پىشىمەرگە^(۸۱).

ل شۇرۇپشا گولانا پىشىكەفتىنخواز ل سالا (۱۹۷۶ - ۱۹۸۰) ئى بولويه جىڭرى ئەفرەزى ل گەل فەرماندە (مەممەد ميرزا). ل گەل پىكخراوا شەھيد (مەممەد سالج بۆسەلى) ل ئەوى دەمى (مەممەد خالد بۆسەلى) بەرپرسى پىكخراوى بولۇ سەر ب لىژنەيا دەفهرا (زاخق) ۋە بولۇ ل سالا (۱۹۸۶ تا ۱۹۸۴) ئى ھاتە ۋەگوھاستن بۆ بارەگايى لىژنەيا (زاخق) و ل سالا (۱۹۸۸) ھاتە ۋەگوھاستن بۆ بارەگايى لىژنەيا (زاخق)، ل دەمى ئەنفالىن پەش ئاوارەبى وەلاتى تۈركىيا بولويه و ل

(۸۱) چاپىيەقتن ل گەل عەبدولكەريم فەرحان عەبدوللا، ل پىككەقىتى ۲۰۲۰/۲/۲۵، زاخق.

سala (۱۹۷۹) سی دچیته ئیرانی ب مەرەما بەشدارىسىنى د کۆنگرەيی (۹) سی بى پارتى ديمۆکراتى كوردىستاندا^(۸۰).

پاشتى ۋەگەريانا وى ژوھلاتى ئیرانى دبىتە جىڭرى پىكخراوا لەشكەرى يا ب ناقى شەھيد (شەھباز سالح) هەتا سala (۱۹۸۲) پاشى دهيتە ۋەگۇھاستن بۇ سىنورى لېزىن يا (دەۋىك)-ى، دبىتە بەرپرسى پىكخراوا لەشكەرى يا ب ناقى (پىنجەران) ل سەرئەنجامداナ كار و چالاكىيەن خوه يىن لەشكەرى بەردەۋام بۇوەتا سala (۱۹۸۸) سی ل دەمى ئەنفالىن پەش، ب خىزان و كەسوکارىن خوهقە دەكەۋنە دەستى لەشكەرى پژىما بەعس و دەھىنە ۋەگۇھاستن بۇ بازىپكى (بەحرىك). ناقى ب نەچارى سى سالان ل وېرى دەيىنەت، پاشان ل سala (۱۹۹۱) سى شىايە خوه بگەھىنەتە نافەكەسوکارىن خوه ل بازىپكى (دەركار) سا عەجەم، ناقى بولەكى گرنگ د سەرەلدانا سala (۱۹۹۱) يىدا ل بازىپكى دەركارى ھبوو، ھەرەتسا د كاروانى خوه يى پىشىمەرگا يەتىيىدا تۈوشى چەندىن نەخوهشى و شەپىن گران بۇويە، بەشدارى د چەندىن چالاكى و داستاناندا كرييە وەك شەپىن: (زۆزك) و

چاپىكەقتن ل گەل مەحمد جانگير ئەممەد، ل پىككەفتى (۸۰) چاپىكەقتن ل گەل مەحمد جانگير ئەممەد، ل پىككەفتى ۱۰/۱۰/۲۰۱۹-ى، ناقى ب ناقى چەپلى ۋەگەريانا وى ژوھلاتى ئیرانى دبىتە جىڭرى پىكخراوا لەشكەرى يا ب ناقى خەبات بۇويە پىشىمەرگە، د نوکەدا ئەندامى لقا (۸) بەرپرسى بەشى پىكخستنا لېزىن يا زاخقۇشى دەرچۈمى ئامادە يى پىشەسازىيە، ل زاخقۇشى.

ههندرينا، شهري عومه رئاغ، گله لى زاخو، داستانا زه مبيل فروشى،
... هتد). هروه سا ناقبرى د کاروانى خوه يى پيشمه رگايه تييىدا
حهفت جاران بريندار بوييه، ژبه رپلى وى يى گرنگ و زيره كى و
چه له نگييا وى د داستانا (زويكا عه بق) ييدا ل سنورى ناوچه ييا دهوكى
ل (١٥/٦/١٩٨٣) سپاسنامه يه كا تاييهت ژده ژه نابى سه روك بارزانى
بو رېكخراوا له شكه رى ياب نافى (پينج به ران) هاتبورو ل ئه وى ده مى
به رېرسى وى رېكخراوى بولو .^(٨٦)

ل سالا (۲۰۱۴) - ل ده می تیفورستین (داعش) هیرشن کرییه سه ر
هه ریما کوردستانی، نافبری ب زاروکین خوهقه بهره‌خواهی سنه‌گه رین
به په‌قانیکرنی دچیت و به شداریی د چهندین شه‌پاندا دکهت، به لهی ب
مخابنیقه ل (۲۱/۶/۲۰۱۵) دجیته بهر دلوچانیبا خودی .^(۸۷)

٨٦) چاپیکه فتن ل گهل مهه مهه جانگیر ئە حمەد، ل پىكە فتى ١٠/١٩/٢٠١٩-ئى زاخو.

٨٧) چاپیکه فتن ل گەل مەھمەد جانگیر ئەھمەد، ل پىكەفتى ١٠/١٠/٢٠١٩-ئى زاخو.

نافبری ل سه رئه کی خوه به رده وام بمو هه تا نسکویا سالا
 (۱۹۷۵) سی، پشتی دهست پیکرنا شوپرهشا گولانا پیشکه فتنخواز ل سالا
 (۱۹۷۸) دوباره په یوهندی ب ریزین شوپرهشی کریمه و هر ل سنوری
 لیژنه یا دهوكی مایه، هه تا سالا (۱۹۸۱) سی دهیته ڤگوهاستن بو
 سنوری لیژنه یا زاخو ل گه ل ریکخراوا له شکه ری یا ب ناقه (حه مید
 (۱۸۹) . دهیته ریکخستان هفزو ولا

۸۸) چاپیکه فتن ل گهله، نئے حماده خدر نئے حماده کورکی، ل پیکه فتنی ۱۹۷۷/۱۲/۰۲ زاخو، ل سالا ۱۹۶۱ ل گوندی کورکا ژدایکبوبویه، ل سالا ۲۰۲۰/۱۲/۰۱ بوبویه بیشموده، گهله، نئے که ب بلهبا عومد خانه نشنه، از زاخو تائکنخسنه.

۸۹) چاپیکه قتن ل گهله، نه محمد خدر نه محمد کورکی، ل پیکه قتنی ۲۰۲۰/۱۲/۱۰ زاخو.

نافبری د کاروانی خوه بین خه باتیدا به شداری د زیده‌تری (۶۰) چالاکی و داستاناندا کریب، هه روه‌سا (۵) جاران هاتیبیه بریندارکرن دوو جاران ل سه‌ردہ‌می شوره‌شا نیلوقنی بسو، هه روه‌سا پشتی سه‌ره‌لدانان سالا (۱۹۹۱) سی نافبری به‌ردہ‌وامی دایه کاری خوه بین پیشمه‌رگایه‌تیبی، به‌لئی ڙئه‌گه‌ری ماندیبیونا وی یا به‌ردہ‌وام و بی راوستیان د نوکه‌دا خانه‌نشینی پیشمه‌رگایه ب پله‌یا "عقید" و په‌یکه‌فتیبیه^(۶۰).

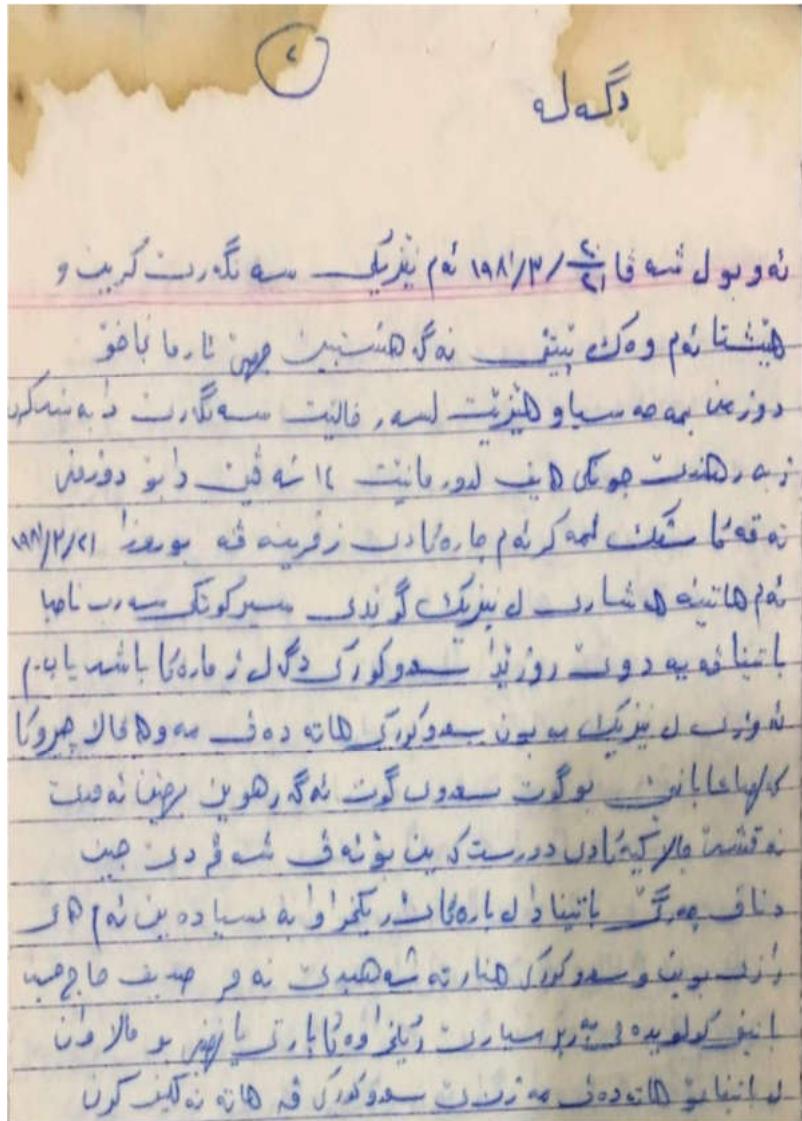
ده‌ستقيقیسی شه‌هدید مفاویر شیلانی

(۶۰) چانپیکه‌فتن ل گه‌ل، ن‌حمدود خدر ن‌حمدود کورکی، ل پیککه‌فتن ۲۰۲۰/۱۲/۱۰ راخن.

ل «مر ۱۳۹۷/۱۶ بیهی هاتا ۱۶ سالیا شه ره کرگان و بیان و دره گله
نه لده فر رز اهوازیه به بام دن داده سفرا پیشنه ریخت
قاره عان دزیز زینما فاشه دل مهزار گله زه دبل فروش
که پیشنه زمهزار بجهیت بیان و ده تگ لاده فر اگدیلیا
له لبهت بیهی هات و داستانیت پیشنه ریخت کور داستان
دبون نهگر رهم بین و به رپه ریست دیرولو و داستان و
به رهودیت کوریت هودن هم دگر و هاف نه تر میت
بامت و بازداشت نه هم فده دین و به حسنه که دین بیگوان
در درسته سنه تحقیت بدو ما هیته بینست
نه قبار نه فه جه نه کوریته که لسور شه ره کر ۱۳۹۸/۲
هاتیه به بام دن بخ فاند و خانیت گوفار پیشنه رگه
@ نشته کن بیگوانه لک سالکار لیک نادرت
پیشنه ریخت قاره عان نه قشنه جالکیه کر دورست دکر
که لورزه نه و ورزت نه بام دین و نادرت نه و ورزت لسون
پشته دیگر نه و هور و ناه که دین ل برا منه لورزه ۱۳۹۸/۲
جهند مع فرم و رکیفت بیک نه ده فردت بکه شتینه بک

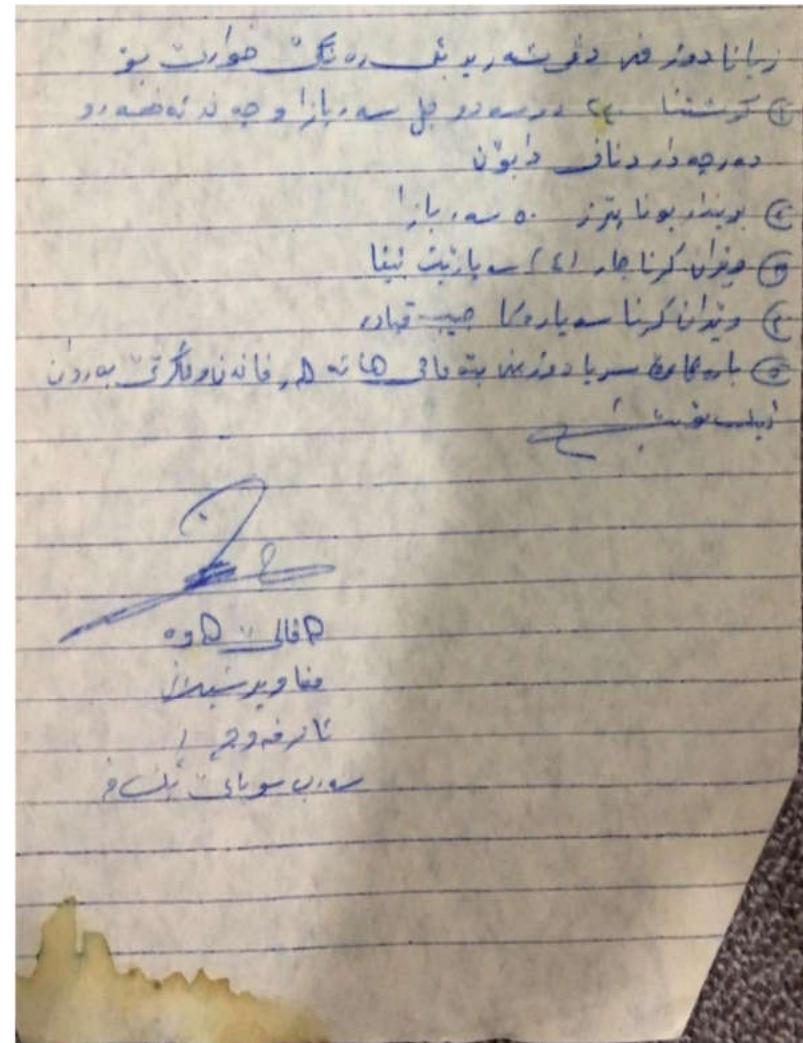
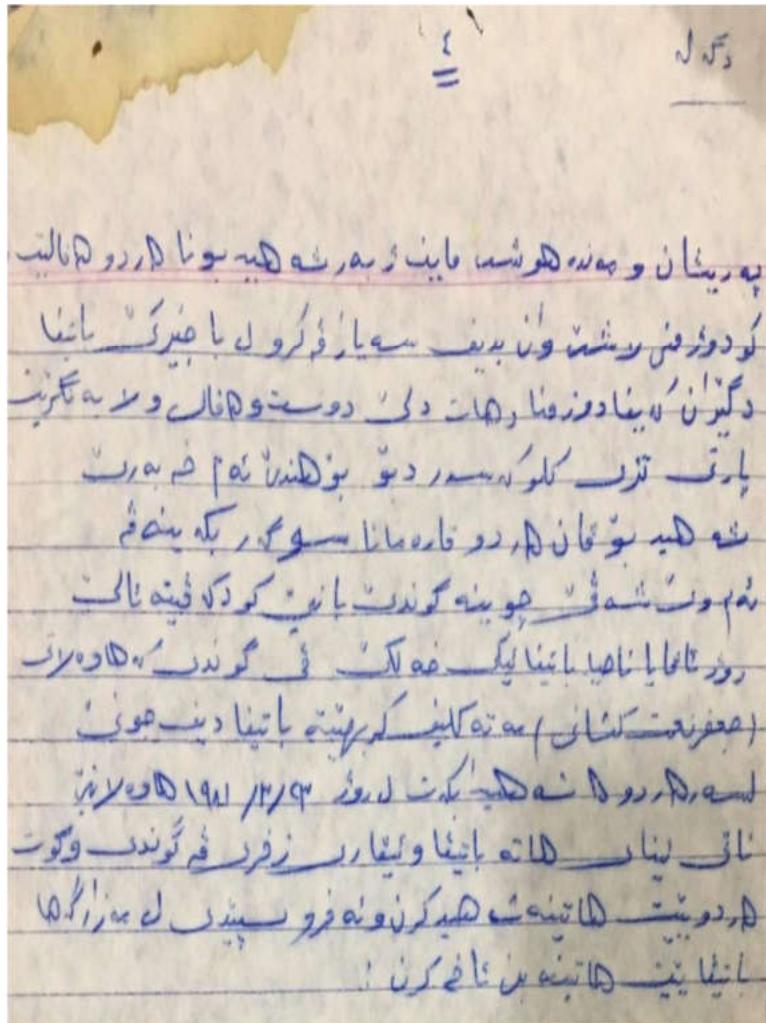
نافیت و نا نوشی ل برا منه مایه بیک (عنان ناک) ۱۴۰۰/۱۰/۱۰ و هار خو
@ مل قاد و بور ۱۳۹۷ سدم کور بخ سه دیه ریشه فان لهه فار
مع فرخ شهیت نه فر غر لعل سولیمه ف نهند ل دهن، اهونه
کوم بونه که هاته کمن ل بیهار بیا روز ۱۳۹۸/۱۰/۱۰ نه دسته
لیه انسه نگهار که هاتا بایه هاته دلیل زیه، هست جونک بلند
ترین هیا به لده فر رگه و سنه یا بولکند کوییار بیه و ورزت
نه دلو نم ناگر نه و ورزت لورزت که لکیه فه دلو جه قاوه و
ده فردت سار بیه و هنر زین بولکیه نا ناهه شاچه رزا
نه و ورزت ل ناهها بایه بیه و بدد دلک رعی لعل
کاره کره (۲) رینه ریت لاده هزف ۱ ۱۳۹۷/۱۰/۱۰
@ بیک عه بد ب ۲ ۱۳۹۷ ناسخه لادسخه خدکن گوند
فول اگه لیابون بیک نات ها بگیری هاتیه سهیه کمن ل بقدیر ۱۳۹۷/۱۰/۱۰
نه سخه بکه ریت ۱۳۹۷ بیک لاده و کیت دی نوکه ل نامدار
نه غه لده فردت شاره لامون و نهر ک و نه ده و بیزیک
سکه رکه هاتا لانیه که نه عباره وار بیه و رکه که شیوه

لرخانه بیسا دغنه ملکت ریگ ک درست گشت بو تهدت نم بسیز
بسیز افجه را باستانی با روئایت به مسیاده بین به ل هور
وی ریگ سه هیله هیله چه ندباریات و هو جه ده لیفه هدست و
هانعیس س گوت نهار ۲۴ ریکانایم نه بیار روزا ۱۳ به روزن
ردست مه بیونم نه بیار بیول روزا ۱۳/۱۹۸۱ بیار سوسما
بعده فرهاد بین لسه، چارگ استانا نایم، رانیما و راه بو شند پیور
بو تهدت کوئم ل کشانی گردیات نه بیته سو شاه سعد و کوک
بو عاومنه چه ندده قیقه ای ز مدد و پیر بیو (مرلعا) / پیشه ریگ
هنازند پیرو هانه دهف مه ولادالله فیض نه نیام دناف
بو سید بیگونه و نه و خوش رازی بیو و هگرت نه زدن نوی ۸ مه دهف
ه غالیت فودت ز عاده مه بدم بیم دادگل لار و بهشت ایش
له بیسرا بیپریک ای قانز جوانیه نم این بیسرا بیز نار دا بانو
دریق هیا ۱۹۸۱م سوسما به روزه و مکر دنای هیانا ه، وانه بیش
سعده کارک نه اگه دستیمه مه لدم ز پیزیز لاری دو بسته و ده
پیشنه بیزرو خاروانیک ریست مه سکه در زرمه نگت سیما کند
هناز بیسامد و پیشه ریگ قاره عان روه و هنگ چه ک
هو و کنایه ملکه ای اگه دیکه دوزن لوره نه ایهات

سکه هیبت دوزنده سه طاریست و هیئت و آن بیش به رویت
 شمری توب بالاگون و پنهان کشیده کسر لسه رسه سفل و
 باشد نز عارمه ای بیم بی سیکل سه رکند سه رنگ هفت
 هزار کرنه ف هیئت کار در دوزنی زالی روزنای از گوندات لفظ
 بیو گردید قشود هات باشد لر هیلی زعایر ای باشد
 زنچهایت برندگل بسیاری و همکر دوزنایزیک سیت
 هاتکو باشگ سخونه سه ره لات دوزنالوں فحوده رک
 زک سخهور و باشتره دین باشد دگل تاریخیان سه رده قدر
 هات نم کوم بوبین مخفراز زبانه بی و دهندله فالیت همکم بور
 بیک زبه فهیونا شر فهیون باشد لر لوره ف
 دهندک جمله سیلکن للا سیتو غلادات دهندگ تلیلی او دیری
 هیک شرعان بومه هیتو کو صریان بادر لایه فالیت میمین
 بهزه هیک هسته هاده هاده هایلیت هی ناف (هیعنی شوف)
 خده لک کو هک بوله فرسنها و هیچ کسیم لک کوند که بوده
 هات نه سه مرد ای زیسا راور مایه رفرم بونا یا الکم نم کله

سریا دوزنیه و لو دکه قنه که اف بهدار گههن که به
 دهست و مشاند نایم دنه بنا فله و هیز اه تیه به ناگزت
 گولینت دوزنیه هایه دهانه قه مرنز و بیارام کیسان رحب
 هاتنه دلنو نهم چه نده که باشد هاین دوزنیه هاین راه باشنا
 بوده در بعینیت این بودیان بیان و هیزه بادی زده و خاده هات ناچه
 زماله دوزنیه هایه ده که ده فریک هارکه باگ
 نهم عده هسته که ده بیک هاین ده خودت ژف رزب
 عر لعلی بیهیار دکله لکه بیهیار بیهیار بیهیار کنایا جیا
 دنه گردید نهم بیهیار بیهیار کو شریت مان و نه هات که بیت هارو
 دنه قیه دوزنیه هایه دلنه هایه ای هایه فسیو بگرمت کو شسته زمه
 بسته و عزم رهه ندالا ف هیزیت بیانه هایه هایه
 لورده و لکمال چید کو راه هایه هایه باشد دگل بو ده تگت
 ته ف هاین سه کردن گرف هنه اف گوندت بیقه بایت لو و بودی
 پیشمه رگیت شارمنز دگل بون و مکت صادر خضر و خوره ضر
 و خبر لوندی و بمه ده کیت ده که ناف و نا ناهنیه بیزین
 بهوان دهند دهند بجهه که (۵۷) مم ره شاهه هایگزیز

وینهیین شههیدین داستانا زمهبیل فروش

نیسماعیل پشتو، شههید داستانی: حسن

شه‌هیدی داستانی: ئە حمەد يە حىا تەيپ.

شه‌هیدی داستانی: سالح عیسای مه‌جدو.

(مخابن وىئەيىن شه‌هیدی ب دەست مە نەكەقىن).

وینهیئن چهند به شدار بیوین

داستانا زه‌مبیل فروشی

عومه‌ر یوسف محمد‌داد به رنیاس ب (عومه‌ری لعلی) سه‌په‌رشتی داستانی.

شهید: محظ گودا.

شهید: حسنه محمد شیلانی ل سالا (۱۹۸۵) سی هاتیبه شهیدکرن.

شهید: عهبدولجه بار خواجه شیلانی. شهید: مغاوير شیلانی ل سالا (۱۹۸۳) سی

ئۆسمان قاسم مسٹی ل سالا ۲۰۱۴ سی شەپى دىزى چەكاريىن داعش.

شهید: مغاوير شیلانی. شهید: عهبدولجه بار خواجه شیلانی. سەلمان صالح شیلانی.

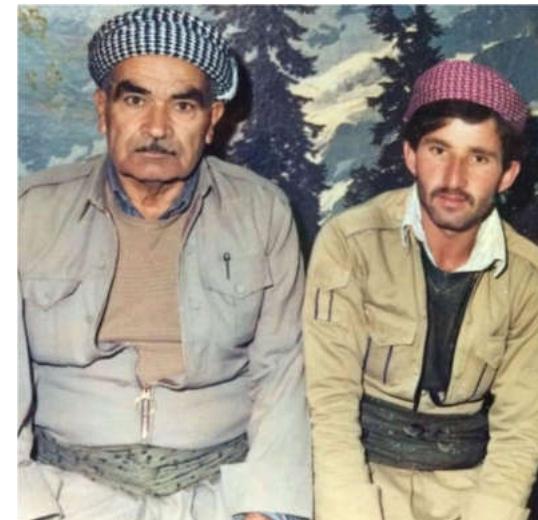
عبدولکه‌ریم فه‌رحان که‌شانی.

سه‌رۆک بارزانی، نوسمان قاسم و عه‌لی قادر
شه‌پی داعش ل سالا ٢٠١٤-ئی.

سه‌عدو کورکی

سه‌عدو کورکی.
مغاوير شیلانی.

عیسا، عهبدولا، محّ گهودا، سهبری علی و تهمه ر بلديشی.

پهسونو هه دریشی، محّ گهودا و نوری خدر.

فه رزنه کله ش، ئیراهيم يوونس، محّ گهودا، حاجي خدر و نه جمان ئىسماعيل.

عهبدولکهريم فه رحان كهشانى. عهبدولجه بار خواجه شيلانى.

سەلمان سالىح تەيپ شىلانى

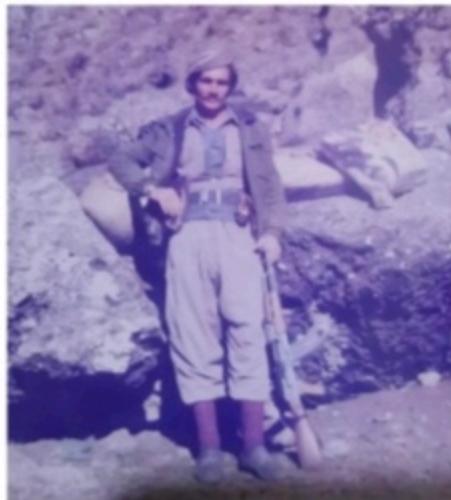
ھەسەن مەھمەد و عەبدۇلجەليل خالد.

ھەسەن ئىبراھىم عومەر، بەرنىاس ب (ئۇبۇ برق).

عادل مەلا سەلام بەرنىاس ب (فەرخى شىلانى) ل سالا ٢٠١٧ چۈوئىيە بەر دلۋقانىيىا خودى.

حمدی جاسم نیسماعیل ل سالا (۱۹۹۰) سی هاتیبه شهیدگران.

شهید مقاومت شیلانی ۱۹۸۳ تبران.

وینه بیلن دهه را داستان لن هاتیبه نهنجاهدان

۱۲. عه‌بدولکه‌ریم فه‌رحان عه‌بدولا، ل پیکه‌فتی ۱۷-۱۱-۲۰۱۹ زاخو.

۱۳. محمد‌محمد خالد بوسه‌لی، ل پیکه‌فتی ۱۶-۱-۲۰۲۰ زاخو.

۱۴. محمد‌محمد جانگیر ئەحمدە، ل پیکه‌فتی ۱۰-۱-۲۰۱۹ زاخو.

۱۵. محسن عومر مەعرۇف، ل پیکه‌فتی ۱۸-۳-۲۰۲۱ زاخو.

۱۶. مستەفا محمد حەسەن، ل پیکه‌فتی ۲۰-۸-۲۰۲۰ زاخو.

ج. بیره‌وھرى

۱. ژیان عومەر، قەھەمانى چار سنتوران شەھید عومەرى لەعلى، چاپا ئېكى، چاپخانە يا هاوار، دھۆك، ۲۰۰۵.

۲. حسین عوسمان كەلەش، پىشىمەرگە يەك ژیان و بىرھاتن ۱۹۶۱ - ۱۹۹۱، چاپا ئېكى، چاپخانە يا خانى، دھۆك، ۲۰۱۵.

۳. حسین عوسمان كەلەش، سەرقەلەمىن من، چاپا ئېكى، چاپخانە يا خانى، دھۆك، ۲۰۱۰.

۴. محمد‌محمد گفارى، شۆرەشا گولانى دىرۆك و بەرخۇدان، چاپا ئېكى، تەھران، ۲۰۲۱.

أ. دەستنېشىس.

۱. دەستنېشىسى شەھيد: جەمیل سەدىق بەرنىاس ب (مغاوير شىلانى).

ب. چاپىكەفتىن:

۱. ئەحمدە خدر ئەحمدە كوركى، ل پیکه‌فتى ۱۰-۱۲-۲۰۲۰ زاخو.

۲. ئەحمدە عيسا مەجدۇ، ل پیکه‌فتى (۱۸-۳-۲۰۲۱) زاخو.

۳. ئەحمدە يەحىا تەيىب، ل پیکه‌فتى ۲۰-۲-۲۰۱۹ باتىفا.

۴. ئۆسمان قاسم مىستى، ل پیکه‌فتى ۱۲-۱۱-۲۰۱۹ زاخو.

۵. ئىبراھيم ياسىن سالح، ل پیکه‌فتى ۱۲-۴-۲۰۱۹ باتىفا.

۶. حاجى خدر عومەر، ل پیکه‌فتى ۲۵-۱-۲۰۲۱ زاخو.

۷. حەسەن ئىبراھيم عومەر، بەرنىاس ب (ئەبۇ بىرق)، ل پیکه‌فتى ۱۱-۹-۲۰۲۰ زاخو.

۸. حەميد خواتى ئىسماعىل، ل پیکه‌فتى ۱۸-۳-۲۰۱۹ زاخو.

۹. حكمت محمد عەبزىز، ل پیکه‌فتى ۲۰-۳-۲۰۲۰ زاخو.

۱۰. جەمال سەليم درباز ل پیکه‌فتى ۳۱-۷-۲۰۱۹ زاخو.

۱۱. سەلمان سالح تەيىب، ل پیکه‌فتى ۲۵-۱۱-۲۰۱۸ باتىفا.